

**Proiect de management al Muzeului Național Secuiesc
pe perioada 2022- 2026**

Prezentul Proiect de management a fost elaborat în conformitate cu cerințele Caietului de obiective aprobat prin Dispoziția nr. 248/2021 a președintelui Consiliului Județean Covasna, pentru Muzeul Național Secuiesc-Székely Nemzeti Múzeum, aflat în subordinea sa, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură, aprobată prin Legea nr. 269/2009, cu modificările și completările ulterioare.

I. Tipul instituției publice de cultură este muzeu, denumită în continuare instituția.

În temeiul prevederilor din Regulamentul de organizare și funcționare, respectiv a Legii muzeelor și a colecțiilor publice nr. 311/2003 cu modificările și completările ulterioare, **Muzeul Național Secuiesc-Székely Nemzeti Múzeum** funcționează în subordinea Consiliului Județean Covasna ca muzeu, conform Hotărârii nr. 130/2013 aprobat de Consiliul Județean Covasna.

Finanțarea **Muzeul Național Secuiesc-Székely Nemzeti Múzeum** se realizează din venituri proprii, din alocații de la bugetul județului Covasna precum și din alte surse. Veniturile proprii provin din tarifele pentru serviciile oferite de MNS, și din alte activități specifice. Prețurile și tarifele pentru serviciile oferite de muzeu sunt stabilite și aprobate de Consiliul Județean Covasna, conform dispozițiilor legale în vigoare.

În cadrul MNS este organizat și funcționează consiliul de administrație, ca organ deliberativ de conducere, precum și consiliul științific, ca organ de specialitate alcătuit din specialiști/muzeografi, cu rol consultativ în domeniul cercetării științifice, organizării sau structurării serviciilor, colecțiilor muzeale și activităților culturale.

În cadrul MNS funcționează comisii de evaluare. Membrii comisiilor menționate sunt numiți, prin decizie, de directorul muzeului.

Conform actului de organizare a instituției, obiectivele sunt următoarele:

Muzeul Național Secuiesc-Székely Nemzeti Múzeum este o instituție cultural-științifică de drept public, care și-a propus cercetarea, păstrarea și prezentarea moștenirii culturale a comunității și a memoriei culturale regionale din Ținutul Secuiesc. Muzeul Național Secuiesc își îndeplinește misiunea sa muzeală, culturală și științifică prin îndeplinirea unor atribuții, respectiv prin desfășurarea de activități specifice multiple în domeniul colecționării, conservării, restaurării, protecției, evidenței, cercetării, evaluării și valorificării spirituale a bunurilor din patrimoniul cultural național, regional și local.

Muzeul are următoarele activități:

1. Funcția de conservare:

- Gestionarea colecțiilor prin conservarea, restaurarea, depozitarea, evidența, asigurarea securității patrimoniului MNS.

- Achiziționarea de noi bunuri patrimoniale prin acțiuni de colecționare, cercetare, respectiv prin cumpărare și prin primirea de donații.

2. Funcția de explorare:

- Programe proprii de cercetare.

- Programe de cercetare în colaborare cu alte instituții muzeale, culturale sau de învățământ, stabilite prin protocoale de cercetare.

3. Funcția de informare:

- Organizare de expoziții permanente, temporare și itinerante, proprii sau în colaborare, respectiv primirea de expoziții itinerante, prezentarea unor programe demonstrative.

- Editarea de publicații, de cărți științifice sau de popularizare, editarea de periodice științifice, pliante, caiete și altele.

- Editarea de materiale multimedia cu caracter științific, cultural și de popularizare, respectiv de CD-uri, casete audio-video și alte materiale digitale, cât și prin expunerea lor pe pagină web pe internet, facebook, instagramm.

- Organizarea de sesiuni și conferințe științifice, prezentări de carte.

4. Funcția de educare-popularizare:

- Realizarea de programe pentru și/sau împreună cu instituțiile de învățământ,

- Organizarea serviciului cu publicul al MNS, prin utilizarea metodologiei pedagogiei muzeale. În prezent pedagogia muzeală este acea știință a educației care are ca scop formarea și modelarea personalității umane.

5. Funcția de integrare:

- Stabilirea de relații intermuzeale și interinstituționale regionale, naționale și internaționale,

- Stabilirea unor relații de parteneriat cu muzee înfrățite, stabilite prin semnarea unor acorduri cadru,

- Obținerea de către MNS a calității de membru în organismele de specialitate locale, regionale, naționale și internaționale,

- Participarea la manifestări științifice și culturale din țară și din străinătate.

Pentru exercitarea atribuțiilor care îi revin și realizarea activităților specifice, muzeul colaborează cu instituții de specialitate, organizații neguvernamentale, persoane juridice de drept public sau privat, precum și cu persoane fizice, fără a exprima nici un fel de interes de grup.

II. Misiunea instituției:

Misiunea muzeului este desfășurarea de activități specifice multiple în domeniul colecționării, conservării, restaurării, protecției, evidenței, cercetării, evaluării și valorificării spirituale a bunurilor din patrimoniul cultural local și regional prin următoarele obiective:

- Asigurarea unui cadru favorabil evenimentelor culturale, expozițiilor, conferințelor organizate,
- Asigurarea unei alternative de a petrece timpul liber de către copii și familii,
- Valorificarea patrimoniului pe care muzeul le are și le expune periodic, în expozițiile de bază permanente sau expoziții temporare,
- Punerea la dispoziția specialiștilor, cercetătorilor a materialelor din arhiva și biblioteca proprie,
- Educarea vizitatorilor prin expoziții tematice,
- Asigurarea integrității, securității, conservării și restaurării bunurilor clasate în patrimoniul cultural național mobil care fac obiectul patrimoniului muzeal,

- Asigurarea accesului specialiștilor la bunurile care constituie patrimoniul muzeal,
- Prevenirea folosirii patrimoniului muzeal în alte scopuri decât cele prevăzute de reglementările legale în vigoare;
- Îmbunătățirea procesului managerial privind organizarea, coordonarea, controlul și evaluarea în vederea realizării obiectivelor propuse,
- Popularizarea cercetărilor științifice, conștientizarea valorilor spirituale păstrate în muzeu, colaborare cu alte instituții muzeale, activități de pedagogie muzeală.
- Asigurarea pazei muzeului și a colecțiilor publice și dotarea acestora cu sisteme de protecție eficiente;
- Păstrarea imaginii pozitive în rândul specialiștilor și a comunității.
- Obținerea voinței locuitorilor orașului Sfântu Gheorghe de a se obișnui cu vizitarea muzeului și dorința turiștilor de a reveni la Muzeul Național Secuiesc.

III. Date privind evoluțiile economice și socioculturale specifice comunității în care instituția își desfășoară activitatea:

Județul Covasna, dar mai ales municipiul Sf. Gheorghe, au devenit în ultima perioadă un centru cultural al regiunii, al țării, aici concentrându-se un număr mare de instituții de cultură, inițiative culturale, persoane care se ocupă cu fenomenul cultural. Municipiul Sfântu Gheorghe fiind un centru cultural esențial pentru întreaga secuime, orașul are o viață culturală intensă, cu reprezentanți numeroși și de valoare ai artelor plastice, literaturii și muzicii, iar activitatea acestora este reflectată de publicații în limba română și maghiară (ziare, posturi de radio regionale și locale, cărți, diferite tipărituri).

Dintre instituțiile culturale care se adresează aceleiași comunități putem aminti Teatrul Tamási Áron, Teatrul Andrei Mureșan, Centrul de Cultură a Județului Covasna, Biblioteca Județeană „Bod Péter”, Institutul Cultural Liszt, Casa de Cultură „Kónya Ádám”, Muzeul Carpaților Răsăriteni, Muzeul Cinegetic, Asociația Vadon, Centrul de Cultură Arcuș etc.

Fondat în satul Imeni ca o colecție particulară de interes local, primind apoi prestigiosul nume de Muzeul Național Secuiesc, instituția a devenit cel mai prestigios lăcaș de cult al Secuimii. Exemplul fondării unui muzeu a fost preluat de la noi de către celelalte orașe din Ținutul Secuiesc. Cea mai palpabilă expansiune a muzeului nostru s-a produs chiar în județul nostru, prin întemeierea unor filiale ca cel de la Târgu Secuiesc, Cernat, Baraolt, Zăbala, Galeria de Artă „Gyárfás Jenő” din Sfântu Gheorghe și din anul 2010 Spațiul Expozițional de Artă Contemporană Magma. Muzeul are o relație bogată de colaborare cu instituții muzeale din țară, precum și cu instituții de cultură din Ungaria și din alte țări. În existența sa s-a bazat pe colaborarea cu organizații din sectorul civil. În diversificarea colecției de obiecte muzeale instituția trebuie să se bazeze pe colaborarea cu persoane fizice.

IV. Dezvoltarea specifică a instituției:

Regulamentul de organizare și funcționare a instituției publice de cultură, aprobat prin Hotărârea Consiliului Județean Covasna nr. 130/2003, statul de funcții, aprobat prin Hotărârea nr. 174/2021 a Consiliului Județean Covasna, respectiv bugetul aprobat al instituției – pe ultimii trei ani – sunt anexate la prezentul caiet de obiective (anexele nr. 1-3). După specificul muncii de specialitate și natura colecțiilor, Muzeul Național Secuiesc este organizat într-un număr de 4 servicii interne localizate la sediu, respectiv este reprezentat în județul Covasna cu un număr de 6 secții externe, după cum urmează:

- Biblioteca
- Secția de etnografie
- Secția de istorie-arheologie
- Secția științele naturii

respectiv Serviciul administrativ, cu Compartimentul financiar-contabil și Compartimentul administrativ-gospodăresc, de supraveghere și pază.

Secțiile externe sunt:

- Galeria de Artă „Gyárfás Jenő”, municipiul Sfântu Gheorghe – momentan spațiul este în reabilitare totală
- Spațiul Expozițional de Artă Contemporană Magma din municipiul Sfântu Gheorghe
- Muzeul de Istorie a Breslelor „Incze László” din municipiul Târgu Secuiesc
- Muzeul „Haszmann Pál” din comuna Cernat
- Muzeul Depresiunii Baraolt din orașul Baraolt
- Muzeul Etnografic Ceangăiesc din comuna Zăbala

Scurtă descriere a posturilor din instituție în anii 2019-2022:

	2019	2020	2021	2022
Număr posturi:	51	51	51	51
Personal de conducere:	6	6	6	6
Personal de specialitate:	28	28	28	28
Personal administrativ-gospodăresc:	12	12	12	12
Personal de pază:	5	5	5	5
Posturi ocupate:	48	51	51	51

Conducerea instituției:

Conform prevederilor art. 4 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 189 din 25 noiembrie 2008, privind managementul instituțiilor publice de cultură, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 269/2009, conducătorul instituției, respectiv managerul, este desemnat în urma câștigării concursului de proiecte de management, organizat de Consiliul Județean Covasna.

Conform Dispoziției nr. 248/2021 a Consiliului Județean Covasna, privind aprobarea Caietului de obiective în vederea elaborării proiectului de management pentru Muzeul Național Secuiesc-Székely Nemzeti Múzeum

Conform Dispoziției nr. 70/2021 a Consiliului Județean Covasna, privind aprobarea rezultatelor finale ale evaluărilor finale a managementului Muzeul Național Secuiesc-Székely Nemzeti Múzeum, prin care s-a stabilit termenul de depunere a noului proiect de management.

Atribuțiile principale ale managerului sunt următoarele:

- Elaborează și propune spre aprobare autorității proiectul de buget al instituției;
- Decide asupra modului de utilizare a bugetului aprobat al instituției, conform prevederilor contractului de management, cu respectarea procedurilor legale, fiind ordonator de credite pentru bugetul acesteia;
- Selectează, angajează și concediază personalul salariat, în condiții legii;
- Negociază clauzele contractelor de muncă, în condițiile legii;
- Negociază clauzele contractelor încheiate conform prevederilor codului civil sa, după caz, conform legilor speciale;
- Dispune, în funcție de rezultatele evaluării performanțelor profesionale ale salariaților, menținerea, diminuarea sau creșterea drepturilor salariale ale acestora, precum și alte măsuri legale ce se impun;
- Reprezintă instituția în raporturile cu terții;
- Încheie acte juridice în numele și pe seama instituției, în limitele de competență stabilite prin contractul de management.

Managerul îndeplinește și alte atribuții stabilite prin contractual de management, prin regulamentul de organizare și funcționare a instituției sau prevăzute de lege.

IV.1. Scurt istoric

Muzeul Național Secuiesc este una dintre cele mai vechi instituții muzeale din România (cu o vârstă întrecută doar de câteva muzee din Sibiu, Iași, Cluj și București), muzeul s-a deschis într-un conac din județ, în 1875, și a intrat repede în dialogul științific european, în 1876, prin participarea la Congresul Internațional de Istorie Veche și Antropologie, ediția a VIII-a. Mutat în orașul Sfântu Gheorghe, în 1879, aflându-se mulți ani sub tutela Colegiului „Székely Mikó.” A fost imediat vizitat și aici de valoroși oameni de știință, precum academicianul Nicolae Densușianu. Muzeul a ajuns cu exponate la Paris – în 1900, la Viena – în 1906, a câștigat autoritate științifică în cercuri germane, rusești și britanice, iar între 1911-1912 a reușit să-și ridice și propria clădire.

În timpul marelui război, Muzeul Național Secuiesc s-a bucurat de protecția personală a celei mai importante figuri din muzeologia românească a epocii, Alexandru Tzigara-Samurcaș. În 1925, am ajuns să expună colecții la Geneva. După câțiva ani, între 1929-1937, s-a realizat expoziția etnografică în aer liber, concomitent cu primele curajoase proiecte similare din țară (din Cluj și București). S-a situat în fruntea muzeelor din provincie și în timpul organizării rețelei naționale muzeale de după 1949.

Activitatea de cercetare etnografică, istorică și cea referitoare la științele naturii cea mai importantă s-a realizat în vremea custozilor profesori din Colegiul „Székely Mikó”, Ferenc László (1873-1925) și Vilmos Csutak (1878-1936). Începuturile cercetărilor arheologice ale lui Ferenc László de la Ariușd (1907), au împins Muzeul spre recunoaștere internațională în domeniu. În deceniul cinci al secolului XX sub conducerea custodelui János Herepei (1891-1970), instituția devine singurul muzeu tip colecție publică (sprijinit de stat) din Transilvania de Nord. În 1945 patrimoniul muzeal evacuat (peste 30.000 de piese) este distrus într-un bombardament la Zalaegerszeg.

După cel de al doilea război mondial muzeul este naționalizat și i se recunoaște un statut de muzeu regional, cu toate că, până în 1968, Sfântu Gheorghe va fi numai centru raional. În deceniul șase al secolului XX sunt transferate colecțiile de arhivă către Arhivele Statului din Sfântu Gheorghe (cca. 370.000 de documente), un aspect important pentru cercetătorii care se ocupă cu trecutul scaunului Trei Scaune și al Ținutului Secuiesc. Odată cu reforma administrativ-teritorială din 1968, instituția devine muzeu de rang județean; la

înființarea Muzeului Național de Istorie a României (1970-1972), valoroase piese din colecție sunt date în împrumut instituției din capitală. Datorită activității de cercetare a directorului Zoltán Székely (1912-2000), instituția este recunoscută la nivel internațional în domeniul arheologiei. În această perioadă s-a extins clădirea, muzeului căpătând o aripă nouă. Se înființează secțiile externe: Casa memorială „Benedek Elek” din Bățanii Mici (1969); secțiile din Târgu Secuiesc (1972) și Cernat (1973); Galeriile de Artă din Sfântu Gheorghe (1978). În anul 1990, instituția își reia denumirea de Muzeul Național Secuiesc, nefolosită oficial în anii dictaturii comuniste; reorganizarea expozițiilor în conformitate cu caracterul original al instituției. Se relansează Anuarul Muzeului, sub numele de Acta (Siculica), continuând tradiția din perioada interbelică. În primul deceniu al noului mileniu apar noi secții externe (la Baraolt și Zăbala). Sunt actualizate expozițiile de bază. Se organizează programul de pedagogie muzeală, se începe o activitate intensă editorială, se întoarce din Muzeul Național de Istorie a României singurul tun pașoptist păstrat din țară, cel al lui Áron Gábor. În anul 2010 se înființează Spațiul Expozițional de Artă Contemporană Magma.

IV.2. Criterii de performanță ale instituției în ultimii trei ani:

Indicatori de performanță				
Nr	Denumire indicator	2019	2020	2021
1	Cheltuieli pe beneficiar (subvenție + venituri - cheltuieli de capital)/nr. de beneficiari (lei)	125 lej	184 lej	510 lej
2	Venituri proprii din activitatea de bază (lei)	215.646	65358	190.000
3	Venituri proprii din alte activități (lei)	-	-	-
4	Venituri din subvenții (lei)	3.933.625	3.977.598	3.854.00
5	Fonduri nerambursabile atrase (lei)			
6	Număr de beneficiari neplătitori	5.000	1.000	2.010
7	Număr de beneficiari plătitori*)	23.000	20,080	5.743
8	Total vizitatori	28.000	21.080	7.753
9	Număr de apariții media (fără comunicate de presă)	15	9	5
10	Număr de proiecte/acțiuni culturale	37	13	10

*Au fost vândute bilete între 2019 și 2022 în valoare de 471.004, conform tarifelor practicate, fiind diferențiat pe categorii de vizitatori, copii, familii, grupuri organizate.

a) ponderea cheltuielilor de capital din bugetul total:

	2019	2020	2021
Total cheltuieli	4,149,271	4,142,956	3,735,026
Capital	641.729	181.632	93.372
Pondere	16%	4%	3%

b) ponderea cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor:

	2019	2020	2021
Total cheltuieli	4.149.271	4.042.956	3.735.026
Personal	2.631.157	3.030.610	2.914.792
Pondere	63%	75%	78%

c) ponderea cheltuielilor din alte categorii (bunuri și servicii) din bugetul total:

	2019	2020	2021
Total cheltuieli	4.149.271	4.042.956	3.735.026
Alte categorii	882.385	846.846	726.862
Pondere	21%	21%	19%

d) gradul de acoperire a salariilor din subvenție (100%)

e) repartizarea proiectelor organizate în perioada managerială:

	Mici	Medii	Mari	Total
2019	25	5	7	37
2020	7	2	4	13
2021	5	3	2	10

IV.3. Scurtă descriere a patrimoniului instituției

Secții interne ale MNS reprezintă structura de bază al instituției. Activitatea acestora constituie activitatea muzeului ca întreg. Aceste secții interne sunt: biblioteca, secția de științele naturii, secția de arheologie-istorie, secția de etnografie.

1. Biblioteca. Alături de biblioteca de specialitate, extrem de utilă în munca de cercetare și documentare a instituției, secția gestionează colecții de carte veche, arhiva presei de epocă și alte colecții speciale. Cel mai valoros obiect, Codicele Apocriptic conține psalmi din prima traducere maghiară a Bibliei (sec. al XV-lea). Traducerea amintită este a patra după vechime în rândul operelor literare maghiare păstrate.

2. Secția de științele naturii. Deține peste 60.000 de obiecte, printre care una din cele mai reprezentative colecții paleontologice de mamifere pliocene și cuaternare din Europa Centrală și de Est, una din cele mai mari colecții de ciuperci din România și colecția de fluturi „Diószeghy” cu peste 23.000 exemplare. De numele specialistului entomolog din această secție se leagă descoperirea unor specii noi pentru știință.

3. Secția de arheologie-istorie. Colecțiile de arheologie numără peste 50.000 de obiecte. Muzeul s-a făcut cunoscut în primul rând datorită cercetării culturii neolitice-eneolitice Ariușd. Expoziția de bază arheologică prezintă cultura materială a regiunii pe o durată de 35.000 de ani.

Colecțiile de istorie cuprind, între altele, mărturii privind rolul militar al secuimii în evul mediu, relicve pașoptiste, mobilă și sticlă de valoare considerabilă din punct de vedere al istoriei culturii și civilizației din această zonă.

4. Secția de etnografie. Deține peste 15.000 de obiecte, între care broderii domnești din sec. XVII–XVIII, de o bogăție unică în Transilvania, o importantă colecție de cahle și de ceramică, mobilă veche sculptată sau pictată, respectiv colecția jucăriilor populare tradiționale. O expoziție în aer liber prezintă, alături de porți secuiești și stâlpi funerari sculptați, o casă veche (1767) din zona Ciuc, mobilată parțial cu piese originale.

MNS ca instituție de rang regional în momentul de față funcționează cu șase secții externe: Galeria de Artă „Gyárfás Jenő” din Sfântu Gheorghe, Muzeul de Istorie a Breslelor „Incze László” din Târgu Secuiesc, Muzeul „Haszmann Pál” din Cernat, Muzeul Depresiunii Baraolt din orașul Baraolt, Muzeul Etnografic Ceangăiesc din Zăbala, Spațiul Expozițional Magma din Sfântu Gheorghe.

1. Galeria de Artă „Gyárfás Jenő”, Sfântu Gheorghe – momentan spațiul este în reabilitare totală. Ca secție autonomă de artă plastică, cu sediul în clădirea „Bazarului” din centrul orașului, Galeria gestionează și expune sculpturi și grafică din sec. XIX–XX. Expoziția de bază „Panteon” conține opere de Barabás Miklós, Gyárfás Jenő, Nagy Albert, Nagy Imre, artiștii coloniei de artă de la Baia Mare, Varga Nándor Lajos, Mattis-Teutsch Hans, Baász Imre, Plugor Sándor.

2. Muzeul de Istorie a Breslelor „Incze László” din Târgu Secuiesc. Găzduiește colecții și expoziții valoroase din istoria orașului, a breslelor și a meșteșugurilor. Alături de utilaje de intervenție ale pompierilor din sec. XIX–XX, Muzeul de Istorie a Breslelor se laudă și cu o celebră colecție de păpuși în port popular, „Zsuzsi și Andris”, (peste 350 exponate). Specialiștii Muzeului au făcut un punct de atracție al orașului și din Studioul foto „Bogdan” de la sfârșitul sec. al XIX-lea, unde se lucrează numai la lumina naturală.

3. Muzeul „Haszmann Pál” din Cernat. Acest muzeu etnografic în aer liber prezintă patrimoniul de arhitectură populară din județul Covasna, inclusiv stâlpi funerari de piatră și de lemn, respectiv meșteșuguri populare tradiționale și valoroase expoziții de artă populară și de istorie locală. Colecțiile de mașini agricole și de sobe din fontă sunt unice în felul lor. Muzeul este vestit și datorită școlii populare de artă organizată de instituție.

4. Muzeul Depresiunii Baraolt din orașul Baraolt. Gestionează și expune măturii din domeniul istoriei mineritului și breslelor, precum și colecții de istorie locală. Deține piese rare din produsele glăjăriilor din Ținutul Secuiesc și ale olarilor din Bazinul Baraolt. Muzeul găzduiește scheletul de mastodon de 3 milioane de ani aproape complet, prezentat în felul în care a fost descoperit în cariera de lignit de la Racoșul de Sus.

5. Muzeul Etnografic Ceangăiesc din Zăbala. Prezintă o colecție unică din arta populară a maghiarilor din Moldova și despre viața cotidiană a acestor comunități. Porturile populare, produsele meșteșugărești, interioarele tradiționale mobilate caracteristic ne dau șansa să aruncăm o privire asupra modurilor de trai a comunităților din satele ceangăiești. Alături de această expoziție o veche casă secuiască găzduiește și o bogată colecție de etnografie și istorie locală din Zăbala.

6. Spațiul Expozițional Magma din Sfântu Gheorghe. Înființat în 2010 de artiștii vizuali Barnabás Vetró, Attila Kispál și Ágnes-Evelin Kispál este o inițiere artiști pentru artiști. Programul expozițional este bazat pe o concepție care focusează la arta contemporană, având mai mare accent pe arta conceptuală și new media. MAGMA este un artist-run space cu un concept „artist-curatorial” definit, care alături de expoziții individuale sau de grup inițiază proiecte ca producție artistică, prezentări, artist-talk-uri, dezbateri, proiecții de filme, ateliere, publicații online și offline.

IV.4. Lista programelor și proiectelor desfășurate în ultimii trei ani:

Nr crt	Numele programelor și ale proiectelor	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
	Programul: cercetări specifice activității			
1.	Proiectul cercetări arheologice	-săpături arheologice preventive și supraveghere arheologică a lucrărilor de renovare-reabilitare în perimetrul monumentului istoric Biserica-cetate reformată din Ghidfalău, -săpături arheologice preventive necesare studiului geotehnic și a lucrărilor de renovare/reabilitare în perimetrul monumentului istoric Castelul Kálnoky din localitatea Valea Crișului, -săpături arheologice preventive în perimetrul monumentului istoric Biserica-cetate reformată din comuna Zăbala, -evaluare arheologică a unei suprafețe de teren afectat de Proiectul PUZ – ptr. construire casă de locuit situat în orașul Baraolt,	-diagnostic arheologic, sat Lemnia, -cercetări arheologice preventive cu ocazia renovării monumentului istoric, Dalnic-Biserica reformată, -cercetări arheologice preventive cu ocazia renovării monumentului istoric; Aita Mare-Biserica unitariană, -cercetări arheologice preventive cu ocazia renovării monumentului istoric, Valea Crișului-Castelul Kálnoky, -diagnostic arheologic, satul Arcuș -cercetări arheologice preventive cu ocazia renovării monumentului istoric; Sfântu Gheorghe-Biserica-cetate reformată, -diagnostic arheologic, Târgu Secuiesc diagnostic arheologic cu ocazia	-cercetări arheologice preventive la monumente istorice și biserici din județ (Sfântu Gheorghe, castelul Kálnoky din Valea Crișului) -supravegherea arheologică și de cercetare arheologică preventivă la obiectivul refuncționalizarea terenului în jurul lacului din cartierul Gării -mutare și depozitare colecții arheologice - Rapoarte și PVD-uri , puncte de vedere, diagnostic arheologic pentru obiective „P.U.Z, la cerere

		-evaluare arheologică a suprafeței de teren afectat de Proiectul PUZ – Zona de servicii de transporturi, situat în extravilanul comunei Arcuș	renovării clădirii, Sfântu Gheorghe-Conacul Bóra, -cercetări arheologice preventive cu ocazia renovării monumentului istoric, Târgu Secuiesc-Centrul istoric (Piața Gábor Áron și curțile adiacente), -diagnostic arheologic, Ilieni, -cercetări arheologice preventive cu ocazia renovării monumentului istoric, Lemnia-Biserica Sfântul Mihail -mutare și depozitare colecții arheologice - Rapoarte și PVD-uri , puncte de vedere, diagnostic arheologic pentru obiective „P.U.Z, la cerere	
2.	Proiectul editare de publicații	-Cărți de valoare științifică, editate anual de MNS -co-editor la publicarea volumului Nagy Sándor: Kispalástos küzdelem (1887-1966) -Attila Dimény: Moștenirea culturală-cimitirul calvinist din Tg.Secuiesc. -editare manuscris “In memoriam Dénes István” -retipărire volume: Szócsné Gazda	-Cărți de valoare științifică, editate anual de MNS -editare și tipărire Acta Siculica 2018-2019, -editare și tipărire catalogul Magma 2020, -tipărire broșura Csernátoni Füzetek, -participare la editarea volumului László Ferenc: Táj és tudomány. Válogatott írások, -editarea textelor care aparțin proiectului Obiecte	-Cărți de valoare științifică, editate anual de MNS -editare catalog Magma 2021, -pregătirea manuscrisului despre corespondența fondatorului muzeului Csereyné Zathureczky Emilia

		Enikő: Dantelă ardeleană - catalogul expoziție, precum și catalogul Muzeului Național Secuiesc care prezintă istoria și colecțiile MNS. -tipărirea Catalogului Magma 2019, -tipărire broșura Csernátóni Füzetek, -publicare volum cu titlul Háromszék az 1848-49-es forradalom és szabadságharc idején.	și Povești, pe pagina de web a MNS- care s-a demarat în spațiul on-line	
3.	Proiectul prezentări și lansări de publicații	Prezentări științifice pe diverse teme și lansări de publicații în colaborare cu parteneri interni și externi. -prezentare de publicație a autorilor Gottfried Barna és Dr. Nagy Szabolcs, 100 de ani de la înființarea Diviziei Secuiești, -prezentare de publicație cu titlul Hagyaték, -prezentare de publicații susținută de Csáki Árpád: A kézdiszentléleki Tarnóczy–Mikes-kastély, -prezentarea publicației de studiu Határvédelem évszázadai Székelyföldön, -prezentări de carte prin proiectul Tortoma Önképzőkör, -prezentarea	Prezentări științifice pe diverse teme și lansări de publicații în colaborare cu parteneri interni și externi. -prezentare carte: Képek könyve editat de Zakariás Erzsébet	Prezentări științifice pe diverse teme și lansări de publicații în colaborare cu parteneri interni și externi. -prezentarea publicației/a catalogului de expoziție a Muzeului Reformat al Transilvaniei din Cluj

		publicației cu titlul Az oltszemi Mikó- kastély, -prezentarea catalogului A székelyderzsi unitárius templom, -prezentarea publicației cu titlul Hagyományos népi mesterségek Háromszéken és Erdővidéken		
4.	Programul promovarea imaginii instituției			
	Proiectul	Promovarea imaginii instituției Noaptea Muzeelor	Promovarea imaginii instituției Noaptea Muzeelor	Promovarea imaginii instituției Noaptea Muzeelor
	Proiectul	Promovarea imaginii instituției prin exponatul Lunii	Promovarea imaginii instituției prin exponatul Lunii	Promovarea imaginii instituției prin exponatul Lunii
		Promovarea imaginii instituției prin concerte camerale și în aer liber	Promovarea imaginii instituției prin concerte camerale și în aer liber	Promovarea imaginii instituției prin concerte camerale și în aer liber
	Proiectul	Promovarea imaginii instituției prin activități de pedagogie muzeală	Promovarea imaginii instituției prin activități de pedagogie muzeală	Promovarea imaginii instituției prin activități de pedagogie muzeală
	Proiecte la Zăbala	Seara ceangăiască – eveniment organizat anual de muzeu din Zăbala împreună cu Ansamblul Gyöngyharmat din Zăbala	Seara ceangăiască – eveniment organizat anual de muzeu din Zăbala	Seara ceangăiască – eveniment organizat anual de muzeu din Zăbala
	Proiecte la Zăbala	Anual se organizează Seminarul Tinerilor Etnografi, la care au participat studenți din Cluj-Napoca cât și din alte centre universitare, tineri cercetători și muzeologi	Anual se organizează Seminarul Tinerilor Etnografi, la care au participat studenți din Cluj-Napoca cât și din alte centre universitare, tineri cercetători și muzeologi	Anual se organizează Seminarul Tinerilor Etnografi, la care au participat studenți din Cluj-Napoca cât și din alte centre universitare, tineri cercetători și muzeologi

	Proiecte la Baraolt	Expoziția în memoriam 1848 cu diorame și soldați de plumb la secția din Baraolt. S-au ținut numeroase prezentări de carte a scriitorilor și poezilor contemporani. În cursul anului s-au ținut numeroase activități de pedagogie muzeală în paralel cu obiceiuri populare și zile tradiționale.	În cursul anului s-au ținut numeroase activități de pedagogie muzeală în paralel cu obiceiuri populare și zile tradiționale.	În cursul anului s-au ținut numeroase activități de pedagogie muzeală în paralel cu obiceiuri populare și zile tradiționale.
	Proiectul	Ziua Internațională a Picturii		
		Implementarea sistemului calității este și promovarea imaginii și dezvoltarea imaginii organizației	Implementarea sistemului calității este și promovarea imaginii și dezvoltarea imaginii organizației	Implementarea sistemului calității este și promovarea imaginii și dezvoltarea imaginii organizației
5.	Programul expoziții proprii și itinerante	- Expoziții proprii și expoziții itinerante, în colaborare cu alte muzee, instituții, vernisaje. Organizarea expozițiilor proprii este important din punct de vedere al valorificării patrimoniului propriu, alcătuit din bunuri cu valoare istorică, arheologică, etnografică, științifică-documentară, științele naturii, aflate în colecțiile și depozitele muzeului. Prezentarea organizată, publică, a unor obiecte	- Expoziții proprii și expoziții itinerante, în colaborare cu alte muzee, instituții, vernisaje. Organizarea expozițiilor proprii este important din punct de vedere al valorificării patrimoniului propriu, alcătuit din bunuri cu valoare istorică, arheologică, etnografică, științifică-documentară, științele naturii, aflate în colecțiile și depozitele muzeului. Prezentarea organizată, publică, a unor obiecte	- Expoziții proprii și expoziții itinerante, în colaborare cu alte muzee, instituții, vernisaje. Organizarea expozițiilor proprii este important din punct de vedere al valorificării patrimoniului propriu, alcătuit din bunuri cu valoare istorică, arheologică, etnografică, științifică-documentară, științele naturii, aflate în colecțiile și depozitele muzeului. Prezentarea organizată, publică, a unor obiecte

		selecționate, pentru a pune în lumină specificul unei activități, realizările unui artist etc. sau în scop instructiv. -Organizarea de expoziții aniversare, omagiale pe plan local precum și organizarea expozițiilor itinerante în colaborare cu alte muzee din țară și din Ungaria, precum și alte instituții de cultură. Itinerare expoziției Lészen ágyú! În mai multe orașe din Ungaria	selecționate, pentru a pune în lumină specificul unei activități, realizările unui artist etc. sau în scop instructiv. -Organizarea de expoziții aniversare, omagiale pe plan local precum și organizarea expozițiilor itinerante în colaborare cu alte muzee din țară și din Ungaria, precum și alte instituții de cultură. Itinerare expoziției Lészen ágyú! În mai multe orașe din Ungaria	selecționate, pentru a pune în lumină specificul unei activități, realizările unui artist etc. sau în scop instructiv. -Organizarea de expoziții aniversare, omagiale pe plan local precum și organizarea expozițiilor itinerante în colaborare cu alte muzee din țară și din Ungaria, precum și alte instituții de cultură. Itinerare expoziției Lészen ágyú! În mai multe orașe din Ungaria
	Proiectul	-expoziția itinerantă La masa călugărilor		-expoziția Libertatea este multicoloră
	Proiectul	-expoziția intitulată Jónek, jónek, hogy vigyenek ...		-expoziția Pelerinajul din Șumuleu-Ciuc (online)
		-expoziția comemorativă „Lumea lui Kós Károly, 1912”		-expoziția Pregătește jucăria ta proprie! (online)
				-expoziția de pictură Sunt sensibil la lumină
				-expoziției de artă a lui Péter Rizmayer, cu titlul Cina cea de Taină
				-expoziția Balada fumului de țigară
	Proiecte la Tg.Secuiesc	- Expoziția de artă plastică,, 25. Ünnepi tárlat március 15 tiszteletére”, -expoziția Incitato, -expoziții al artiștilor Vetró András, Vajna K.	-Expoziția de artă plastică,, 25. Ünnepi tárlat március 15 tiszteletére”, expoziția Incitato la Muzeul din Tg.Secuiesc.	- Expoziția de artă plastică,, 25. Ünnepi tárlat március 15 tiszteletére”, -expoziția Incitato la Muzeul din Tg.Secuiesc.

		László, Köllő Margit la Muzeul din Tg.Secuiesc		
6.	Programul: sesiuni și prelegeri științifice	Întruniri științifice cu prelegeri ale personalităților marcante de renume național și internațional, din diferite domenii de cultură și știință, precum istorie, arheologie, etnografie, artă, micologie, științele naturii, literatură, muzică clasică și populară.	Întruniri științifice cu prelegeri ale personalităților marcante de renume național și internațional, din diferite domenii de cultură și știință, precum istorie, arheologie, etnografie, artă, micologie, științele naturii, literatură, muzică clasică și populară.	Întruniri științifice cu prelegeri ale personalităților marcante de renume național și internațional, din diferite domenii de cultură și știință, precum istorie, arheologie, etnografie, artă, micologie, științele naturii, literatură, muzică clasică și populară.
	Proiectul	-prezentarea publicației cu titlul Hagyományos népi mesterségek Háromszéken és Erdővidéken		-stema României 100 de ani – prelegere despre stema creată de Keöpeczi Sebestyén József
7,	Programul: educația populației	Zile tradiționale organizate cu prezentări, expoziții și programe culturale și educaționale, privind protejarea patrimoniului, pentru diverse categorii de vârstă și public țintă bine definit.	Zile tradiționale organizate cu prezentări, expoziții și programe culturale și educaționale, privind protejarea patrimoniului, pentru diverse categorii de vârstă și public țintă bine definit.	Zile tradiționale organizate cu prezentări, expoziții și programe culturale și educaționale, privind protejarea patrimoniului, pentru diverse categorii de vârstă și public țintă bine definit.
	Proiectul	Programe organizate pentru familii, iubitori ai naturii (Ziua Ciuperci, Ziua Păsărilor și Copacilor, Noaptea Muzeelor, Ziua Internațională a Patrimoniului, tabere pentru școlari,)	Programe organizate pentru familii, iubitori ai naturii (Ziua Ciuperci, Ziua Păsărilor și Copacilor, Noaptea Muzeelor, Ziua Internațională a Patrimoniului, tabere pentru școlari)	Programe organizate pentru familii, iubitori ai naturii (Ziua Ciuperci, Ziua Păsărilor și Copacilor, Noaptea Muzeelor, Ziua Internațională a Patrimoniului, tabere pentru școlari)
	Proiectul Exponatul		În perioada pandemiei pus în	Exponatul Lunii - este ales un obiect

	Lunii		spațiul virtual	din patrimoniul MNS, expus o lună într-un spațiu rezervat anume pentru acesta. Oferim o zi de vizitare gratuită - de la ora 9 pînă la ora 19, când se poate vizita expoziția itinerantă expusă la momentul dat.
	Proiecte Cernat	Proiectul Csernátóni burrogató-program pentru familii, tradițional organizat la începutul toamnei	Proiectul Csernátóni burrogató-program pentru familii, tradițional organizat la începutul toamnei	Proiectul Csernátóni burrogató-program pentru familii, tradițional organizat la începutul toamnei
	Proiecte Cernat	cursul de sculptură în lemn, cu participarea conservatorilor și restauratorilor din cadrul Muzeului Haszmann Pál	cursul de sculptură în lemn, cu participarea conservatorilor și restauratorilor din cadrul Muzeului Haszmann Pál	cursul de sculptură în lemn, cu participarea conservatorilor și restauratorilor din cadrul Muzeului Haszmann Pál
	Proiecte Zăbala	Seminar al Studenților - practica profesională muzeală și de teren pentru studenții etnografi din Cluj-Napoca la Muzeul din Zăbala	Seminar al Studenților - practica profesională muzeală și de teren pentru studenții etnografi din Cluj-Napoca la Muzeul din Zăbala	Seminar al Studenților - practica profesională muzeală și de teren pentru studenții etnografi din Cluj-Napoca la Muzeul din Zăbala
	Programul: pedagogie muzeală			
	Proiectul	programe educative, interactive, atractive și accesibile, implicând elevii în mod direct, oferindu-le o experiență complexă, foarte restrâns din cauza pandemiei Covid	programe educative, interactive, atractive și accesibile, implicând elevii în mod direct, oferindu-le o experiență complexă, foarte restrâns din cauza pandemiei Covid	Muzeul asigură ghidaj profesionalizat la toate expozițiile care se deschid la MNS (Casa cu arcade), precum și activități de pedagogie muzeală. Educația muzeală deschide muzeul pentru toți, dar mai

				ales pentru elevi, ajutându-i să cucerească lumi valorice noi. Programele educative formează sensibilitatea, îi ajută să dezvolte sentimente pozitive despre obiecte și lumea înconjurătoare.
		S-au ținut numeroase activități de pedagogie muzeală în paralel cu obiceiuri populare-ziua oulălelor încondeiate, pregătirea măștilor pentru fărșang, confecționarea manuală al podoabelor pe pomul de crăciun și alte zile tradiționale la Muzeul din Cernat.	În perioada pandemiei s-au ținut activități de pedagogie muzeală în paralel cu obiceiuri populare, în număr mai restrâns, sau online.	În perioada pandemiei s-au ținut activități de pedagogie muzeală în paralel cu obiceiuri populare, în număr mai restrâns, sau online.
	Progr.concert și târguri meșteșugărești			
	Proiectul	-concerte de muzică de cameră, de muzică clasică		-Târgul de Toamnă și Recolta Culturală aniversează a XI-a ediție
		-programe muzicale cu tinere talente pentru susținerea și promovarea tinerilor artiști talentați, care susțin concerte de muzică clasică și muzică barocă(Facultatea de Muzică din Brașov și Liceul de Artă Plugor Sándor din Sf.Gheorghe).		

IV.5. Programul minimal realizat pe ultimii 3 ani

În timpul **crizei Covid** ne-am adaptat la constrângerile impuse de situația de urgență națională, cu declanșarea epidemiei COVID-19, am luat măsuri de distanțare fizică, menite să reducă și să prevină răspândirea virusului. În mai multe luni la rând activitățile cu publicul și evenimentele, lansările de carte, vernisajele expoziționale, taberele pentru copii, activitățile de pedagogie muzeală au fost restricționate sau chiar interzise. Când starea de urgență a fost înlocuită cu starea de alertă, au fost permise unele activități culturale, dec activitățile noastre muzeale au fost puse sub presiune, nu ne-am putut întâlni cu publicul nostru, cu vizitatorii, la un moment dat am adaptat activitatea noastră chiar și în mediul online. În martie 2020 s-au interzis activitățile publice care presupuneau participarea unui număr mai mare de 1000 de persoane. Tot în acea lună s-au înăsprit măsurile: s-a interzis organizarea evenimentelor culturale cu participarea a mai mult de 100 de persoane întrun spațiu închis. Al treilea scenariu de prevenție a fost restrângerea și mai drastică a posibilității persoanelor de a participa la evenimente de grup. Consecințele acestor măsuri au fost: suspendarea activităților cu publicul, amânarea sau anularea, eventul reprogramarea evenimentelor cu public, s-au diminuat încasările/s-a micșorat considerabil sursa de finanțare a venitului din surse proprii.

Ca să păstrăm contactul cu publicul, am demarat proiecte în mediul online, am lansat tururi virtuale ale expozițiilor, diferite materiale, interviuri înregistrate. Am reluat prezentarea programului Exponatul Lunii, în spațiul virtual, facebook, instagram și pe canalul YouTube al MNS.

Un proiect nou lansat pe pagina www.szm.ro în perioada pandemiei a fost:

Obiecte, povestiri.

Fiecare obiect are o poveste aparte, proiectul a ajutat la lărgirea cunoștințelor teoretice și abilitățile practice ale personalului din muzeu. Spațiul virtual este o metodă de promovare și de interpretare a patrimoniului cultural. Conceptul urmărește tendințele actuale din muzeologia contemporană, prin interpretarea creativă, vizuală a obiectelor și colecțiilor muzeale prin eseuri, povestiri. Prin aceste povestiri recunoaștem perioada când a fost creat obiectul patrimonial, modul în care a fost folosit, valoarea acestuia, populația care l-a creat, l-a deținut și perioada istorică în care au trăit și au lucrat acești oameni. Prin aceste povestiri reușim să împărtășim cunoștințe noi pentru publicul care ne vizitează virtual și nu numai. Modul în care este prezentat obiectul, ajută vizitatorul să capete experiențe și cunoștințe mai aprofundate despre acesta, trezindu-i interesul. Ne dăm seama că vizitatorii rețin informațiile mai bine cu ajutorul acelor povestiri, în formă narativă care sunt pe înțelesul lor.

https://www.szm.ro/szm.php?o=reszveteli_oklevel_1900

2021

[2021.04.28 | A Székely Nemzeti Múzeum részvételi oklevele az 1900. évi párizsi világkiállításról](#)

[2021.01.20 | Múltidéző múzeumi csemege](#)

2020[2020.12.23 | Képek Háromszék múltjából](#)[2020.11.27 | „Forradalmi” tényérok Tordáról](#)[2020.11.12 | Emlékek a polgári turizmus korából a Székely Nemzeti Múzeumban](#)[2020.10.22 | Szombatos kendő a 19. századból](#)[2020.06.29 | Palatábla, palavessző az 1940-es évekből](#)[2020.06.17 | Kovászna megye szocialista címere](#)[2020.06.04 | A székelykeresztúri kapu - azaz a SzNM „ellenség által okozott” hadi kárai](#)[2020.05.28 | Madonnás lobogó 1848-ból](#)[2020.05.20 | Szerelmi levélalbum a millennium időszakából](#)[2020.05.13 | Datki fejfák](#)[2020.05.06 | A vájling](#)[2020.04.30 | Egy mókás feliratú magyarói varrottas a Székely Nemzeti Múzeumban](#)

Înainte de criza pandemiei platformele precum Facebook sau YouTube le-am folosit pentru promovarea activității muzeale, în pandemie aceste instrumente au fost folosite drept canale de distribuție a evenimentelor, manifestărilor muzeale către public și vizitatori.

În timpul restricțiilor impuse de pandemie, am derulat activități care le-am putut organiza, desfășura în absența publicului din muzee, precum: aranjarea obiectelor în spațiile noi de depozitare, inventarierea/ reinventarierea acestor colecții, care în urma lucrărilor de reabilitare a clădirii MNS au fost mutate în alte depozite, publicare volume, am pregătit expoziții din colecția proprie a MNS, ca după restricțiile impuse să le prezentăm publicului din diferite orașe șimuzee din țară și din Ungaria.

Criza generată de pandemia a afectat rutina cetățenilor și obiceiurile de vizitare a instituțiilor culturale, cu toate acestea ne-am adaptat și am transferat și activitățile de punere în valoare a patrimoniului în mediul online cu ajutorul platformelor de socializare. Am încercat să rezolvăm ca infrastructura online ca mediu de conectare cu publicul să fie calitativ.

N r c r t	Program	Scurtă descriere a programului	Nr. Proiect e în cadrul progra- mului	Denumirea proiectului	Buget prevăz. pe progr.	Buget consu- mat la finele anului
Anul 2019						
1	Conferința Székely hadosztály Divizia Secuiască	Conferința omagială 100 de ani de la înființarea diviziei secuiești	2	-Kratochvil Károly és a Székely Hadosztály -A Doberdó Hőse" – Kratochvil Károly altábornagy, a sokoldalú hazafi	5.000	3.500
2	Expo Fekete-Körös vidéki	Expoziția itinerantă-Néprajzi	1	Erdélyen innen – Alföldön túl. A Fekete-Körös vidéki	5.000	4.290

	magyarság- ról	Múzeum Budapest		magyarság a századfordulón.		
3	Expo La masa călugărilor	Expoziție itinerantă a Muzeului Maghiar al Comerțului și Turismului Budapesta. Este o ilustrare a modului în care au apărut ordinea călugărești catolice în Transilvania.	1	La masa călugărilor	10.000	8.488
4	Expo Panteon	Expo de artă plastică din colecția MNS, care a fost itinerată în Ungaria. A fost organizat cu ocazia Ziua Picturii.	3	Panteon- o retorspectivă din cea mai bună colecție de artă plastică pe care am prezentat publicului local	15.000	4.388
5	Expo Gyárfás Jenő	Expoziție de artă plastică, organizată în colaborare cu Muzeul Haáz Rezső din Od.Secuiesc, din patimoniul MNS, colecția artă	1	In memoriam Gyárfás Jenő	5.000	6.288
6	Expo Lészen ágyú	prezentarea expoziției dedicate Revoluției din 1848-49 intitulată <i>Lészen ágyú</i>	1	<i>Lészen ágyú,</i> <i>prezentat la</i> La Institutul Muzeal de Istorie Militară din Budapesta - a fost expus tunul lui Áron Gábor, precum și alte șaiszeci de opere de artă.	25.000	918
7	Lumea lui Kós Károly, 1912	prezentarea expoziției comemorative in alte locatii		expoziția comemorativă „Lum ea lui Kós Károly, 1912” a fost itinerată în alte locații.	3.000	1.500

8	Eveniment anual Burrogató Cernat	Tradițional ul eveniment "Csernátoni BuRRogató" parada mașinilor agricole și a tarctoarelor, organizat în colaborare cu invitați din Ungaria	1	"Csernátoni BuRRogató"	15.000	15.363
9	Expo și alte evenimente Haszmann Pal	- pedagogie muzeală cu ocazia zilelor marcante -Prezentări carte -întâlnire cu ansambluri-coruri bărbătești - Prezentarea publicației cu titlul Propaganda az I. világháborúban în colaborare cu OSZK-Budapest și Biblioteca Județeană Bod Péter.	12		8.000	5.890
10	Expo comemorativă 1848, Ünnepi tárlat la Tg.Secuiesc	Expoziția comemorativă de 15 martie, unde expun artiști maghiari din județul Covasna și Brașov	1		5.000	4.000
11	Alte expoziții, evenimente organizate la Tg.Secuiesc	-Expoziția de artă plastică -expoziți de grup -Incitato 5-6 expoziții de artă plastică cu invitați -Expoziție aniversară – sculptorul Vetró András are 70 de ani	7		10.000	3.500

		-Expoziția de textile și grafică a artistei Margit Köllő				
12	Expoziții Magma	expoziții de grup	19	-expoziții itinerante și evenimente de artă contemporană cu caracter experimental, alternativ, cu artiști din țară și din străinătate, în colaborare cu domenii de artă ex. muzică instrumentală, sound poetry, artă scenică etc.	46.000	28.296
13	Săpături arheologice	-săpături arheologice preventive și de supraveghere arheologică a lucrărilor de renovare-reabilitare, diagnostic arheo, PVD-uri la cerere, evaluare arheologică a unei suprafețe de teren afectat de Proiectul PUZ și biserici, monumente istorice	6		170.000	42.161
14	Alte evenimente concertate și pedagogie muzeală	-recital susținut de Ansamblul de muzică veche Codex – cu un program numit <i>Kájoni'390. Erdélyi régizene</i> -"Ziua Ciupercii" -expozițiile organizate la MNS a u fost derulate cu	8	Cu ocazia Zilelor Sfântu Gheorghe 2019, Muzeul Național Secuiesc a funcționat cu program normal de vizitare. Pe scena amenajată în grădina MNS au fost prezentate dansuri populare și programe discursive pentru	21.000	17.200

		activități de pedagogie muzeală - a IV. Sesiune de muzică Melete4 pentru copii și adulți, în colaborarea cu <i>Musikalische Grundausbildung</i> din Elveția - Ziua Internațională a Picturii - Zilele Sfântu Gheorghe 2019		adulți și copii.		
15	Dezinsecție la secția din Tg.Sec	Dezinsecție la muzeu - acțiuni de dezinsecție și deratizare pentru protejarea patrimoniului	1		10.000	15.827
16	Publicare, tipărire, reprint	Erdélyi csipkék, Kós Károly Székely Nemzeti Múzeuma	1		100.000	44.044
17	Mutare colecții în depozite	Mutarea colecției de Istorie Arheologie și Etnografie	2		30.000	19.403
18	Investitii - rafturi	Rafturi metalice pentru colecțiile mutate în depozitele noi din Str. Spitalului și str. Recoltei	2		100.000	171.294
19	Achiziții obiecte muzeale ptr. Secția Artă și secția Etnografie	-portretul D-nei Emilia Zathureczky - o pictură de Jándi Dávid: Peisaj cu căpiță - o pictură de Miklóssy Gábor: Odihnă de amiază			108.500 85.000 10.000 7.500	122.500

		- o sculptură de Madaras Péter: Soarele. - două picturi ale lui Gyárfás Jenő, respectiv Portretul lui Szotyori Nagy Károly și portretul soției lui Szotyori Nagy Károly. - colecției de etnografie au fost achiziționate: colecție de fotografii de la Csoma Irma, oala-Prokop Zsafia, batoza de treierat, lăzi de zestre, semănător, dulap pentru Secția din Cernat, precum și alte obiecte etnografice de mai mici dimensiuni și de mai mică valoare.			

În luna martie 2019 Muzeul Național Secuiesc a primit Premiul pentru Patrimoniul Maghiar. Acest premiu se acordă unor instituții, asociații sau persoane care, prin activitatea lor, au contribuit la păstrarea și promovarea valorilor culturii maghiare, dezvoltând, în același timp, relații de colaborare și cunoaștere reciprocă cu toate națiunile din Bazinul Carpatic.

În istoria sa de aproape 150 de ani, este pentru prima dată când Muzeul Național Secuiesc din Sfântu Gheorghe primește o distincție atât de înaltă, din partea unor instituții de importanță națională din Ungaria. Premiul reprezintă o recunoaștere a efortului Muzeului

nostru de a reprezenta trecutul, în beneficiul unui prezent cât mai aproape de nevoile de autoafirmare a comunității pe care o slujim. Ceremonia de acordare a Premiului pentru Patrimoniul Maghiar a avut loc în Sala festivă a Academiei Maghiare din Budapesta. Cuvântul de Laudatio a fost rostit de dr. Varga Benedek – directorul general al Muzeului Național de Istorie din Budapesta.

Anul 2020						
Nr crt	Program	Scurtă descriere a programului	Nr. Proiecte în cadrul programului	Denumirea proiectului	Buget prevăzut pe program	Buget consumat la finele anului
1	Expoziție din colecția MNS ReNovatio	Expoziția a fost deschisă în luna august, și a avut 400 de vizitatori- a fost perioadă de pandemie cu restricții impuse de lege.	1	Expoziția ReNovatio	7.000	6.677
2	Expoziții în Spațiul Magma	- În anul 2020 Spațiul de Artă Contemporană Magma a avut un program aniversar 10 ani de aniversare. -expoziții itinerante și evenimente de artă contemporană cu caracter experimental, alternativ, cu artiști din țară și din străinătate	30		31.000	3.585
3	Expoziții la secția din Targu Secuiesc	Expoziții tematice organizate: -Expoziția de drapeluri istorice maghiare: Ha én zászló volnék - Expoziție comemorativă 1848 de artă plastică, cu prilejul evenimentului marcant 15 martie - Expoziția XXVIII. Incitato, cu tematica soarta cailor - Expoziția intitulată Találkozás -Activități de pedagogie muzeală,	10		5.000	4.526

		#múzeumozzaszobádból - renovarea sălilor de expoziție la parter -modernizarea expoziție de bază a breslelor . -renovarea și restaurarea gardului și a porții secuiești din spatele curții				
4	Săpături arheologice	Cercetări arheologice de teren în următoarele locații: -Lemnia: diagnostic arheologic - Dalnic-Biserica reformată: cercetări arheologice preventive - Aita Mare-Biserica unitariană: cercetări arheologice preventive - Valea Crișului-Castelul Kálnoky: cercetări arheologice preventive - Arcuș: diagnostic arheologic - Sfântu Gheorghe-Biserica-cetate reformată: cercetări arheologice preventive - Târgu Secuiesc: diagnostic arheologic - Sfântu Gheorghe-Conacul Bóra: diagnostic arheologic - Târgu Secuiesc-Centrul istoric (Piața Gábor Áron și curțile adiacente - Ilieni: diagnostic arheologic - Lemnia-Biserica Sfântul Mihail	15		80.000	8.521
5	Publicare, tipărire, reprint	-Tipărirea Anuarului Acta Siculica 2018-2019 -Tipărirea Catalogului Magma 2020, care	3		70,000	43.910

		conține cataloagele expozițiilor organizate în cursul anului 2020 - tipărirea broșurei Csernátoni Füzetek - Participare la editarea volumului <i>László Ferenc: Táj és tudomány. Válogatott írások.</i> -Proiectarea volumului/a seriei de volume- <i>Imago Transsylvaniae</i> - care va prezenta istoria hărților - cercetări, adnotări în colaborare cu arhitectul Anthony Gall, legat de arhitectura lui Kós Károly (terenuri, CF MNS)				
6	Activități la secția din Cernat	- pedagogie muzeala-activități tradiționale de carnaval Programe traditionale: -Ziua Beporzók Napja - A apărut broșura Csernátoni Füzetek nr. 70-71. / 2019-2020, care este un număr consolidat, bilingv.	8		7.000	5.000
7	Achiziții obiecte muzeale	- un alt segment pentru extinderea colecției de diorame cu figurine de plumb - o pictură reprezentând pe Gábor Áron, semnat de ilustrul pictor clujean Miklóssy Gábor - portretul lui Kónya Ádám, pictură în ulei - covoare vopsite, mobilier, faianță, textile - în colecția de istorie au intrat 57 monede din epoca antică	5		37.000 84.133	90.582

- Anul 2020 a fost marcant prin faptul că am împrumutat obiecte muzeale mai multor muzee din Ungaria, cum ar fi prezentarea expoziției dedicate Revoluției din 1848-49 intitulată *Lészen ágyú*.
- La Institutul Muzeal de Istorie Militară din Budapesta a fost expus tunul lui Gábor Áron, precum și alte șaiszeci de opere de artă - concepute și prezentate în cadrul unei expoziții dedicate Revoluției din 1848-49 intitulată *Lészen ágyú*. Expoziția a fost itinerată în muzeele din localitățile Budapesta, Szeged, Kecskemét, Veszprém - numărul vizitatorilor atingând cota de 50.000 în condițiile pandemiei Covid 19.
- În anul 2020 Muzeul Național Secuiesc a finalizat în totalitate proiectul cu privire la demontarea tuturor expozițiilor de bază, precum și mutarea tuturor colecțiilor din sediul MNS, în imobilele situate pe raza localității Sfântu Gheorghe, folosite ca depozite, unde am mutat, depozitat și protejat patrimoniul, asigurând cele mai bune condiții de păstrare, conservare, de depozitare a bunurilor, prevenind orice degradare, deteriorare sau distrugere a acestora, precum și siguranța acestora pe perioada reabilitării în spații special amenajate, dotate cu sisteme antiefracție, antiincendiu și de asigurare a microclimatului pentru protecția bunurilor culturale mobile.
- În viața muzeului în această perioadă cea mai importantă activitate a fost evacuarea spațiilor, pentru ca să se poată aplica proiectului "Reabilitarea Ansamblului Muzeului Național Secuiesc Sfântu Gheorghe". Infrastructura Muzeului Național Secuiesc va fi complet renovată în următorii ani, printr-un proiect finanțat din fonduri UE.
- În urma renovării muzeului, proiectul prevede și renovarea spațiilor expoziționale. Vrem să facem o instituție care să răspundă tuturor provocărilor secolului XXI.
- Având în vedere faptul că 2020 a fost anul restricțiilor, a fost un an cu schimbări permanente. Pentru a preveni răspândirea virusului Sars-Cov-2, MNS a luat măsuri pentru prevenirea contaminării cu noul coronavirus și măsuri pentru asigurarea desfășurării activităților în condiții de siguranță sanitară. Am luat măsuri și reguli cu privire la activitatea muzeului și a secțiilor interne/externe, precum și măsuri care privesc angajații și răspunderea individuală.
- Angajații au respectat măsurile de precauție universal valabile, au purtat obligatoriu măștile de protecție. S-au izolat la domiciliu în cazul în care au venit în contact cu un caz suspect sau confirmat de infecție cu virusul SARS-CoV-2, munca lor s-a desfășurat în mod home office.
- Am luat măsuri care privesc accesul și contactul cu publicul vizitator, astfel încât asigurarea sănătății angajaților și a publicului a reprezentat obiectivul prioritar. Am plasat la locuri vizibile anunțuri scrise privind regulile de distanțare fizică și cele de acces în muzeu, am stabilit fluxuri de vizitare unidireționale pentru facilitarea menținerii distanței fizice. Am plasat dezinfectant, pe bază de alcool, la intrarea în muzeu pentru vizitatori.
- Am organizat termometrizarea noncontact a vizitatorilor, dezinfecția regulată a suprafețelor, aerisirea periodică a încăperilor, am restricționat accesul în sălile de

expoziție cu suprafețe mici, am restricționat grupurile de vizitatori, tururilor ghidate, evenimentele publice.

- În anul 2020 am organizat mai puține manifestări, expoziții, evenimente, o parte dintre ele au fost organizate în spațiul virtual.
- Muzeul Național Secuiesc a preluat dreptul de administrare a mai multor imobile, situate în Sfântu Gheorghe, de la Consiliului Județean Covasna - pentru depozitarea colecțiilor, care au fost mutate din sediul muzeului în aceste imobile.
- Din Secția etnografică au fost mutate în depozite externe un total de 15.181 obiecte, aprox. 150.000 de înregistrări din fototeca MNS (pe suport de hârtie, negativ de sticlă și bandă de film), din colecția - biblioteca de documente de istorie locală etnografică, au fost mutate cca. 5.000 de dosare în total. Acesta însumează cu aproximație 170 181 de obiecte.
- Din colecția de arheologie au fost mutate 104.500 de obiecte în depozite externe.
- În cursul anului 2020 în colecția arheologică au intrat în total 960 de obiecte, din care au fost inventariate 163 obiecte, sub. nr. inv. 20059-20124.

- Din colecția de istorie a naturii, au fost mutate în depozite externe, un total 2.115 inventare din colecțiile secției:

▪	colecția minerologie, fosile:	M637
▪	nevertebrate- zoologie:	N135
▪	vertebrate- zoologie	Z647

- În perioada de pandemie s-a continuat cercetarea cu privire la patrimoniul secției de artă plastică, digitalizare, inventariere cu programul Docpat.

- În colaborare cu Muzeul de Etnografie din Budapesta, s-a demarat programul de încărcare/ actualizare a bazelor de date, pe site-uri internaționale (Amintiri culturale, materiale Trianon). Baza de date se poate vizualiza pe adresa de web: <https://trianon.neprajz.hu/neprajz.start.php>. - dintre acestea, 50 de obiecte etnografice vor apărea pe site-ul Europeana.
- În cursul anului am îmbogățit colecția din cadrul Muzeului Ceangăiesc din Zăbala cu 7 lăzi de zestre și 70 bucăți de covoare vopsite.
- MNS a fost partener al expozițiilor cu titlul Meșteșuguri populare tradiționale în Háromszék, organizat la Galeria de Artă din orașul Covasna și la Centrul de Cultură din Întorsura Buzăului.
- La cererea Consiliului Județean Covasna am derulat un program de cercetări etnografice cu privire la porțile secuiești din zona Trei Scaune. S-au făcut cercetări cu privire la cultura și populația ceangăiească, precum și meșteșuguri populare tradiționale în Háromszék.
- În cadrul proiectului de colectare și cercetare, s-a îmbogățit colecția fototecii cu fotografii care îl înfățișează pe Konsza Samu, fost director MNS și familia sa, cine a fost membru al Consiliului de Administrație al MNS și a fost profesor la Liceul Székely Mikó Kollégium.
- În cursul anului o colegă a câștigat o bursă la Budapesta, în cadrul programului de burse Domus Hungarica al Academiei Maghiare de Științe.

- În anul 2020 colecția bibliotecii MNS s-a îmbogățit cu 389 de publicații, prin donații.
- Prin instalarea atelierului Arcanum la sediul MNS, am reușit digitalizarea colecțiilor MNS de ziare și reviste, aparținând regiunii din secuime.
- S-au făcut mai multe investiții la secția din Cernat, a fost reînnoit acoperișul casei secuiești din Albisi, cu șindrila nouă. S-a început extinderea spațiului unde este expus colecția de mașini agricole.
- Pe perioada restricționată la Cernat au ținut tabere de zi pentru copii locali pentru învățarea limbii engleze, precum și cu activități meștesugărești
- Activitățile profesionale la secția din Baraolt: Colecția s-a îmbogățit cu aproximativ 100 de documente de valoare cultural-istorică, pe suport de hârtie, din moștenirea profesoarei pensionate, Tomsa Jolán, precum și 1506 de fotografii, stocate electronic, în principal cu imagini din Baraolt. Cercetarea și documentarea istoriei spitalului din Baraolt, prelucrarea datelor din registrul deceselor din cadrul spitalului. S-au făcut cercetări și sa extins baza de date, a armatei honvezilor din 1848-49.
- Secția din Zăbala prezintă publicului arta populară din Zăbala. Această expoziție este amenajată într-o casă țărănească, construită la începutul secolului 20.
- 2020 a fost anul în care am terminat toate demersurile cu privire la mutarea colecțiilor secțiilor MNS, pentru ca să înceapă lucrările reabilitării și modernizării ansamblului Muzeului Național Secuiesc. În cadrul acestei investiții va fi reabilitată clădirea principală a muzeului, cele două foste locuințe ale custozilor, clădiri dintre care una găzduiește birourile administrative, iar cealaltă funcționează ca magazie.
- În cadrul lucrărilor de reabilitare se vor efectua lucrări peisagistice în grădina muzeului, va fi modificat parțial traseul pentru vizitarea muzeului, iar sălile de expoziție vor fi adaptate la nevoile persoanelor cu dizabilități. Pe viitor se dorește ca activitățile de pedagogie muzeală să ocupe o pondere semnificativă în total activităților, în clădirea administrativă din spatele clădirii principale se vor amenaja spații corespunzătoare pentru desfășurarea unor activități interactive.
- În anul 2020 am organizat mai puține manifestări, expoziții, evenimente, o parte dintre ele au fost organizate în spațiul virtual, fiind perioada de Covid cu restricții.

Anul 2021						
1	Expoziție comemorativa 1848, la secția din Tg.Secuiesc	Traditional se organizează în luna martie a anului	1	Ünnepi tárlat – expo de artă plastică comemorativă 15 martie 1848	4.000	3.620
2	Expoziție A szabadság színevátózásai	Expoziția care deschide un spațiu de dialog între creațiile de artă plastică și artefactele colecției de istorie a instituției	1	Libertatea este multicoloră	11.000	10.505
3	Expoziția Éltemet ha elpipáztam	Expoziția cu o scurtă incursiune în istoria	1	Balada fumului de țigară	20.000	21.278

		tutunului și a fumatului				
4	Săpături arheologice	-cercetări arheologice preventive la monumente istorice și biserici din județ - cercetări la castelul Kálnoky din Valea Crișului, -supravegherea arheologică și de cercetare arheologică preventivă la obiectivul Reversia și refuncționalizarea terenului în jurul lacului din cartierul Gării.			40.000	32.000
5	Alte evenimente	-Vernisajul expoziției de artă a lui Péter Rizmayer - Prezentarea publicație despre donațiilor patronilor principali - prezentare despre stema creată de <i>Keöpeczi Sebestyén József</i> , prezentat de heraldicul dr. Szekeres Attila -pedagogie muzeala - Noaptea Muzeelor	2	- <i>Cina cea de Taină</i> - Gratiozitate și/sau reprezentare - Stema României 100 de ani - Noaptea Muzeelor. O aventură de neuitat în artă- În anul 2021, Muzeul Național Secuiesc, Spațiul Expozițional de Artă Contemporană MAGMA și Centrul de Artă din Transilvania au sărbătorit împreună Noaptea Muzeelor.	5.000	2.400
5	Expoziții în	expoziții		Expoziția Conectat-	73.000	12.791

	Spațiul Magma	itinerante și evenimente de artă contemporană cu caracter experimental, alternativ, cu artiști din țară și din străinătate		Deconectat. 30 de ani de arhivă MAGMA 11 ani Rămas bun de la Erika Fám Redeschidere 3.0 Conectat-Deconectat 2 Prezentul trecut. Maghiarii din România în contextul schimbării de regim din 1989-1990 Viitor Anterior #3 Fotograficul_01 Cinema în albie. Nimeni nu se scaldă de două ori în același râu Tibor Várnagy: Photoessential? Fotografii create fără aparat de fotografiat Viitor Anterior #5		
6	Eveniment tradițional Burrogató la sectia din Cernat	Program tradițional		Program tradițional pentru familii, cu activități în aer liber	13.000	14.183
7	Achiziții obiecte muzeale	- obiecte etnografice - sculptură de lemn de la Bara Barnabás, -colecția de pipe de la Sipos József, -placheta de bronz cu figura lui Márton Áron - picturi de Vastagh György			25.000 75.000	54.560

În cursul anului 2021 am organizat două expoziții de excepție, promovarea acestora le-am asigurat prin agenția Transversum.

Politica noastră de programe a rămas neschimbată față de anii precedenți: popularizarea pe scară cât mai largă a obiectelor, surselor, materialelor aflate în patrimoniul nostru.

Beneficiarul țintă al activităților instituției:

- pe termen scurt, intelectuali, studenți, oameni cu cultură umană

- pe termen lung; toate categoriile care sunt interesați în acest mod de a fi în contact cu cultura muzeală: tineri cu educație tehnică, ingineri, inventatori, ingineri constructori, arhitecți, micologi, persoane religioase, melomani etc.

În acest an am închiriat spații în vederea desfășurării activității de administrație precum și pentru depozitarea lucrărilor de artă, în imobilul Consic, situat în Sf.Gheorghe, str. Vasile Goldiș nr. 2.

Am asigurat clădirile unde se află depozitele și colecțiile MNS, condițiile de asigurare fiind daune materiale la bunuri, incendiu și alte riscuri.

În perioada reabilitării, care este estimată la aproximativ doi ani și jumătate, am dobândit alte locații, unde demarăm activități științifice, ținem legătura cu publicul, organizăm expoziții și concerte, vom prezenta expoziții reprezentative din colecțiile MNS, atât în țară cât și peste hotare, în colaborare cu partenerii noștri, muzee din diferite orașe din țară și din Ungaria.

Tradițional anual se organizează "Ziua Ciupercii" în colaborare cu Asociația Micologică László Kálmán. Programul organizat pentru familii, iubitori ai naturii, începe cu o excursie micologică în pădurile din jurul stațiunii Șugaș Băi, urmată de o expoziție din recolta adunată și alte obiecte cu tentă micologică, degustare de preparate din ciuperci, deschiderea expoziției de semne de carte, calendare de buzunar, jocuri ale membrilor Asociației Micologice LKG despre ciuperci, urmată de prezentări susținute de specialiști în micologie. Programul se termină cu concurs de cunoaștere a ciupercilor pentru elevi de școală generală.

Prezentările de carte se organizează cu parteneri interni și externi ca: Academia Maghiară din Budapesta, Asociația Etnografică Kriza János din Cluj, Societatea Muzeului Ardelean din Cluj, Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale-Cluj precum și cu edituri marcante ca Pallas Akademia, MuzeumCafé, Consiliul Internațional al Muzeelor, Guttenberg.

Programe științifice, simpozioane, concursuri organizate cu parteneri, instituții culturale din județul Covasna, cum ar fi: Centrul de Cultură al Județului Covasna, Biblioteca Județeană Bod Péter, Centrul de Cultură a Ungariei, Casa de Cultură Kónya Ádám din Sf.Gheorghe.

Parteneriate educaționale și de activități de pedagogie muzeală cu școlile, liceele din județul Covasna.

I. Sarcini pentru management:

Pentru perioada 2022-2026, managementul Muzeului Național Secuiesc va avea următoarele sarcini:

A. Sarcini generale:

- Utilizarea eficientă a resurselor materiale, umane și financiare pentru îndeplinirea obiectivelor instituției, prin creșterea veniturilor proprii și reducerea costurilor pe beneficiar;
- Structurarea și planificarea clară a întregii activități de programe și proiecte;
- Atragerea de finanțări și cofinanțări naționale și/sau internaționale, donații și sponsorizări pentru finanțarea unor proiecte culturale;
- Actualizarea website-ului instituției în limbile maghiară și română;

- Îndeplinirea tuturor obligațiilor care derivă din aprobarea proiectului de management și în conformitate cu ordinele/dispozițiile/ hotărârile ordonatorului principal de credite al Consiliului Județean Covasna, respectiv cele prevăzute în legislația în vigoare și în reglementările care privesc funcționarea instituției;
- Negocierea clauzelor contractului de management, conform dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.269/2009, denumită în continuare Ordonanță de urgență;
- Transmiterea către Consiliul Județean Covasna, conform Ordonanței de urgență, a rapoartelor de activitate și a oricăror informații necesare solicitate de către acesta;
Beneficiarul țintă al activităților instituției:
 - pe termen scurt, intelectuali, studenți, oameni cu cultură umană
 - pe termen lung; toate categoriile care sunt interesați în acest mod de a fi în contact cu cultura muzeală: tineri cu educație tehnică, ingineri, inventatori, ingineri constructori, arhitecți, micologi, persoane religioase, melomani etc.
 - publicul local se compune din vizitatori care participă la evenimentele culturale organizate, vernisaje, prezentări de carte
 - publicul specialist se compune din participanții la sesiuni-prelegeri
 - familiile cu copii mici participă mai ales la programe educative cu motivul recreării
 - tinerii între 16-32 de ani participă la programe educative și programe distractive (concerte)

Anii următori vor fi cele cu reabilitarea, modernizarea, reînnoirea, revitalizarea ansamblului Muzeului Național Secuiesc, finanțat prin Programul Operațional Regional. În cadrul acestei investiții va fi reabilitată clădirea principală a muzeului, cele două foste locuințe ale custozilor, clădiri dintre care una a găzduit birourile administrative, iar cealaltă a funcționat ca depozit Științele naturii și magazie.

În același timp, se vor efectua lucrări peisagistice în grădina muzeului, va fi modificat parțial traseul pentru vizitarea muzeului, iar sălile de expoziție vor fi adaptate la nevoile persoanelor cu dizabilități. Pe viitor se dorește ca activitățile de pedagogie muzeală să ocupe o pondere semnificativă în total activităților, în clădirea administrativă din spatele clădirii principale se vor amenaja spații corespunzătoare pentru desfășurarea unor activități interactive.

B. Sarcini specifice:

În cazul activității de management desfășurate în cadrul Muzeului Național Secuiesc, proiectul de management pentru perioada 2022-2026 are în vedere și următoarele sarcini specifice:

- Continuarea lucrărilor de reabilitare și modernizare a sediului MNS din str. Kós Károly, nr.10, Sf.Gheorghe;

- Continuarea proiectului de extindere MNS pe terenul aferent sediului din str. Kós Károly, nr.4, Sf.Gheorghe;
- Reînnoirea și modernizarea bibliotecii documentare de la parter – sediu MNS;
- Proiectarea și realizarea noilor expoziții de bază din sediul MNS și clădirile aferente: istorie, arheologie, biblioteca, etnografie, istoria instituției, științele naturii, pedagogia muzeală. Termen: decembrie 2028;
- Proiectarea și implementarea noului BRAND al MNS: antetul, web site-ul, inscripțiile exterioare și interioare, lapidariumul. Termen: august 2023;
- Proiectarea și realizarea brandului expoziției de bază de la Galeria de Artă Gyárfás Jenő. Termen: martie 2024;
- Proiectarea și dotarea clădirilor administrative din str.Kós Károly nr. 4. termen: august 2025;
- Monitorizarea continuă a aparițiilor activităților, programelor din cadrul MNS în mass media, dezvoltarea accentuată de publicitații;
- Montarea pe panourile publicitare din interiorul orașului al evenimentelor muzeale
- Continuarea evenimentelor tradiționale din sediu: A hónap műtárgya, Nagy rajzolás, Magyar Festészet Napja, Múzeumok Éjszakája, Ziua Patrimoniului etc. ;
- Continuarea evenimentelor anuale din filiale: Ünnepi tárlat, Gyermekrajzkiállítás-Tg.Secuiesc, Burrogtató, Nyári Tábor- Csernáton, Soldăței de plumb;
- Itinerarea unor expoziții proprii în țară și în străinătate, de exemplu: expoziția Gábor Áron după Budapesta, Szeged, Kecskemét, Veszprém și Nyíregyháza va fi itinerat în continuare până-n februarie 2023;
- Expoziția Kós Károly, după Pécs va fi itinerat în Ungaria până-n 2024;
- Expoziția Szabadság színeváltozása va fi itinerat în Gheorghieni și Odorhei Secuiesc;
- Expoziție și conferință în comemorarea a 150 de ani de la înființarea MNS! Termen: mai 2025;
- Comemorarea a 200. de ani de la nașterea fondatoarei MNS Csereyné Zathureczky Emília. Termen: iunie 2023., restaurarea mormântului acestuia din cimitirul reformat din Tg.Secuiesc;
- Expoziție comemorativă Hans Mattis Teutsch János la Galeria de Artă Gyárfás Jenő, termen: 2025;
- Colaborare mai accentuată cu budapesti Szépművészeti Múzeum în a extinde expoziția de bază Panteon;
- promovarea pe plan național și internațional a valorilor artistice autohtone și universale din domeniul muzeografiei;
- creșterea accesului publicului la evenimente muzeale;
- asigurarea diversificării ofertei culturale.
- În același timp, se vor efectua lucrări peisagistice în grădina muzeului, va fi modificat parțial traseul pentru vizitarea muzeului, iar sălile de expoziție vor fi adaptate la nevoile persoanelor cu dizabilități. Pe viitor se dorește ca activitățile de pedagogie muzeală să ocupe o pondere semnificativă în total activităților, în clădirea administrativă din spatele clădirii principale se vor amenaja spații corespunzătoare pentru desfășurarea unor activități interactive.
- Constituirea științifică, administrarea, conservarea și restaurarea patrimoniului
- Cercetarea științifică, evidența, documentarea, protejarea și dezvoltarea patrimoniului
- Punerea în valoare a patrimoniului în scopul cunoașterii, educării și recreerii

- Elaborarea și punerea în aplicare a proiectelor de restaurare, punere în valoare și dezvoltare a patrimoniului.

III. Atribuțiile principale ale managerului sunt următoarele:

- a) asigură conducerea activității curente a instituției;
- b) asigură menținerea condițiilor de îndeplinire și respectare a criteriilor de autorizare a instituției;
- c) hotărăște măsurile disciplinare sau de recompensare a personalului din subordine, în concordanță cu legislația în vigoare;
- d) reprezintă și angajează instituția în raporturile cu persoanele juridice și fizice din țară și din străinătate, precum și în fața organelor juridictionale;
- e) informează Consiliul Județean Covasna cu privire la realizarea obiectivelor stabilite și propune măsurile necesare pentru desfășurarea activității în condiții optime și pentru asigurarea calității proiectelor;
- f) propune prețurile билетelor de intrare, precum și cele ocazionale;
- g) conduce și controlează direct activitatea economică și financiară, planurile de buget, dările de seamă și de statistică, precum și alte planuri economice ale muzeului;
- h) gestionează patrimoniul muzeului;
- i) hotărăște, în conformitate cu prevederile legale, modul de ocupare a posturilor vacante cuprinse în organigrama și statul de funcții ale ansamblului;
- j) întocmește fișele posturilor și urmărește îndeplinirea sarcinilor și respectarea atribuțiilor concrete ale personalului din subordine;
- k) aprobă participarea personalului la cursurile de perfecționare;
- l) stabilește, în condițiile legii, cheluielile necesare realizării programelor minimale anuale și achizițiile publice necesare bunului mers al activității ansamblului.
- m) constituirea științifică, administrarea, conservarea și restaurarea patrimoniului
- n) cercetarea științifică, evidența, documentarea, protejarea și dezvoltarea patrimoniului
- o) punerea în valoare a patrimoniului în scopul cunoașterii, educării și recreerii
- p) elaborarea și punerea în aplicare a proiectelor de restaurare, punere în valoare și dezvoltare a patrimoniului.

Managerul poate îndeplini și alte atribuții stabilite prin contractul de management, prin regulamentul de organizare și funcționare a instituției sau prevăzute de lege.

Obiective

Pentru perioada 2022-2026, managementul va avea ca obiectiv principal dezvoltarea Muzeul Național Secuiesc – Székely Nemzeti Múzeum în ansamblu (atât secțiile interne cât și secțiile externe), urmărind:

- a) în domeniul managementului resurselor umane: asigurarea participării angajaților muzeului la cursuri de perfecționare în domeniul restaurării și conservării, creșterea nivelului de exprimare verbală a ghidajelor pentru turiști, mai ales în limbile române și engleză, germană
 - organizarea voluntarilor în munca muzeală, asigurarea trainingurilor de specialitate pentru muzeografi etc.
 - conducerea: atragerea de fonduri europene, coordonarea secțiilor, asigurarea dezvoltării spiritului inovativ la șefii de secții

- asigurarea participării personalului de conducere la cursuri de management în vederea certificării diverselor competențe individuale necesare în domeniul managementului instituțiilor publice de cultură
- creșterea ponderii veniturilor proprii în totalul veniturilor instituției prin creșterea numărului de vizitatori și atragerea unor alte surse de finanțare pentru diversificarea programelor instituției
- b) în domeniul managementului economico-financiar este foarte important implementarea cunoștințelor în a aduce fonduri europene pentru investițiile infrastructurale la imobilele existente, precum și pentru cele proiectate pe terenul aferent
- c) în domeniul managementului administrativ: modificarea și completarea Regulamentelor de organizare și funcționare în sensul armonizării cu legislația în vigoare
- d) în domeniul managementului de proiect:
 - prioritizarea programelor instituției pe categoriile de grup țintă: preșcolari, elevi, liceeni, adulți, adulți familisti, pensionari
 - folosirea subvenției și a surselor proprii atrase și pentru dezvoltarea de proiecte în afara programului minimal stabilit
 - creșterea numărului de proiecte pentru fiecare categorie de grup țintă în parte
 - optimizarea costurilor de realizare și de exploatare a evenimentelor culturale.

VI. Structura și conținutul proiectului de management:

Proiectul întocmit respectă prevederile din actele normative indicate în bibliografie, și conține punctul de vedere al candidatului asupra dezvoltării și evoluției Muzeul Național Secuiesc – Székely Nemzeti Múzeum în perioada 2022–2026.

A) **Analiza socioculturală a mediului în care își desfășoară activitate instituția și propuneri privind evoluția acesteia în sistemul instituțional existent;**

a) Instituții/organizații, grupuri informale care se adresează aceleiași comunități:

În anii precedenți au avut loc diverse proiecte, sesiuni științifice, manifestări, evenimente, o parte dintre ele organizate în colaborare cu instituții muzeale de renume din țară, precum și cu instituții de cultură din Ungaria.

Muzeul Național Secuiesc a participat în calitate de partener-coorganizator la programe/proiecte organizate de instituții partenere și asociații din țară cum ar fi:

- Muzeul Haáz Rezső din Odorheiu Secuiesc, Muzeul Tarisznyás Márton din Gheorghieni, Muzeul Secuiesc al Ciucului din Miercurea Ciuc, Universitatea Babes Bolyai din Cluj, Asociația Etnografică Kriza János, Muzeul Național de Istorie a României (MNIR), Muzeul Județean de Istorie Brașov, *Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei (MNIT)*, *Muzeul de Etnografie Brașov*, *Asociația Muzeelor în Aer Liber din România*, Societatea Muzeului Ardelean din Cluj, Muzeul Județean Mureș, Asociația de Micologie „László Kálmán” din Sf.Gheorghe, Universitatea Transilvania-Facultatea de Muzică din Brașov, Asociația Georgius, Asociației de Heraldică și Vexilologie din Transilvania.

La nivel internațional, Muzeul Național Secuiesc a continuat colaborarea cu instituții de cultură din Ungaria în vederea itinerării expozițiilor comune.

Retrospectiva celor mai importante colaborări care se adresează aceleiași comunități:

Muzeul Etnografic din Budapesta, Muzeul Etnografic în Aer Liber din Szentendre, Muzeul de Artă din Budapesta, Muzeul Național de Istorie Naturală din Budapesta, Academia Maghiară de Știință, MTA-Institutul de Cercetări Minoritare Budapesta, Institutul de Cercetări Strategice din Budapesta, Galeria Kárpát-haza, Arhivele Capitalei Budapesta, Institutul de Istorie Militară din Budapesta, Muzeului Maghiar al Comerțului și Turismului, Universitatea ELTE, OSZK, Muzeul Móra Ferenc din Szeged, Muzeul Laczkó Dezső din Veszprém, Muzeul Jóna András din Nyíregyháza.

b) Analiza activității profesionale a instituției și propuneri privind îmbunătățirea acesteia;

- În anii precedenți Muzeul Național Secuiesc a primit în administrare deplină imobilele situate în Sf.Gheorghe, str. Spitalului nr.2, în str. Recoltei nr.3, str. József Attila nr. 4, în vederea asigurării depozitării colecțiilor muzeale pe perioada de implementare a proiectului “Reabilitarea ansamblului Muzeului Național Secuiesc Sfântu Gheorghe”.
- Suntem parteneri cu furnizori de prestări servicii de pază, care oferă servicii de monitorizare și intervenție rapidă în caz de evenimente - asigură paza prin intervenție la apelare telefonică la obiectivele-depozitele unde s-au mutat colecțiile MNS (colecția istorie-arheologie, colecția bibliotecii), verifică periodic și modul de funcționare a sistemului de alarmare împotriva efracției.
- În cursul anului 2020 am finalizat transportarea/mutarea tuturor colecțiilor din cadrul Serviciului Etnografie-din depozitul de mobilier, precum și din cadrul Bibliotecii - o mare parte a colecției de publicații, provenite în urma donațiilor și a parteneriatelor între instituții, a schimburilor de publicații, precum și o parte a documentației din arhivă.
- Pentru ocrotirea, protejarea patrimoniului muzeal în fiecare an includem dezinsecția obiectelor împotriva dăunătorilor materialelor din lemn, textile, hârtie.
- Am avut cereri pentru săpături arheologice preventive și supraveghere arheologică pentru lucrări de renovare-reabilitare, în perimetrul monumentelor istorice. Prin prestarea acestor lucrări de săpături arheologice preventive se respectă prevederile legale în vigoare, se respectă prevederile stabilite prin Regulamentul Săpăturilor Arheologice din România și principiile din Codul Deontologic al Arheologilor din România. Iar lucrările se execută conform Standardelor și procedurilor arheologice. Cercetările arheologice se realizează, de către personalul de specialitate atestat și înregistrat în Registrul arheologilor, cu respectarea normelor privind standardele și procedurile arheologice și în acord cu principiile Codului deontologic al arheologilor din România.
- Conservarea și asigurarea accesului generațiilor viitoare la patrimoniul cultural și natural este una dintre prioritățile noastre, îmbunătățirea și profesionalismul activităților de specialitate.
- În cursul anilor vom continua derularea programelor de cercetare științifică – prin publicări științifice, comunicări științifice, sesiuni și conferințe. Prelucrarea corespondenței MNS din perioada directorului Herepei János, respectiv anii 1938-1945., prin prisma documentelor de epocă. Acesta va conține lucrări și ediții de surse, și se va axa asupra unor tematici neabordate până în prezent. Cercetarea științifică

extinsă pe mai mulți ani în forma finală va fi un volum editat despre istoria Muzeului Național Secuiesc.

- Muzeul beneficiază de un patrimoniu bogat, colecțiile muzeale au cunoscut o îmbogățire semnificativă în cursul anilor precedenți. Dorința noastră este îmbogățirea/completarea patrimoniului muzeal în primul rând prin donații sau prin achiziție.
- MNS își propune lărgirea permanentă a ofertei culturale, cercetează și valorifică științific patrimoniul, editează publicații ale cercetărilor științifice și referitor la colecțiile și bunurile din muzeu.
- Am definit un concept propriu pentru valorificarea patrimoniului muzeal, pentru brandul muzeului, totodată ne-am propus să îmbunătățim marketingul și managementul muzeal pentru perioada următoare, cea a reînnoirii MNS după reabilitare, care va fi redeschis publicului în curând.
- Pentru organizarea și desfășurarea activităților birotice, a administrării bazelor de date Docpat la secții interne și externe, am achiziționat calculatoare și Laptopuri, precum și produse software-Microsoft Office, prin care se pot crea documente, utilizând numai un browser de acces la internet.
- Pentru supravegherea sănătății personalului MNS asigurăm prevenirea, depistarea, dispensarizarea bolilor profesionale și a bolilor legate de profesie, precum și menținerea sănătății și a capacității de muncă. Cu recomandarea medicului de muncă, instituția asigură fonduri și condiții pentru efectuarea tuturor serviciilor medicale profilactice necesare pentru supravegherea sănătății, în acest context am încheiat contract de servicii de asistență medicală ambulatorie de specialitate – pentru analize de laborator – controale periodice pentru angajații MNS.
- Continuăm proiectul de organizare a expozițiilor de artă contemporană din domeniile artelor vizuale, multimedia, intermedia, performance. Evenimentele organizate în cadrul proiectului se desfășoară în Spațiul Expozițional de Artă Contemporană Magma.

Analiza SWOT

Puncte tari:

- activitate științifică intensivă, prin cercetări în biblioteci, arhive și pe teren
- administrarea colecțiilor valoroase, cu un număr mare de obiecte;
- prelucrarea continuă a colecțiilor și punerea lor la dispoziția publicului în mediul online;
- diversitatea domeniilor de activitate;
- înaltă calitate profesională a angajaților;
- numărul mare de expoziții proprii și itinerante, precum și sesiuni științifice;
- programe, seri culturale educaționale pentru familii;

Puncte slabe:

- suprapunerea unor evenimente culturale organizate simultan cu alte instituții;
- legislația referitoare la materialele promoționale;
- concurența cu alte instituții de cultură din județ;

Oportunități:

- reactivarea spațiului Galeriei de Artă Gyárfás Jenő, un spațiu complet renovat la nivel înalt, gata pentru primirea unor expoziții marcante de artă plastică, pictură, sculptură și artă decorativă. Va fi un potențial care va atrage mai mulți vizitatori;
- orașul Sfântu Gheorghe este și va fi o destinație de turism;
- creșterea interesului turistic pentru regiune;
- creșterea numărului iubitorilor de artă;
- pregătirea personalului în domeniul interacțiunii cu vizitatorii cu dizabilități;
- pregătirea, instruirea personalului pentru cunoașterea tehnicilor și a tehnologiei Hi-Tech, care va îmbunătăți serviciile noastre, în ansamblul MNS reabilitat;
- Crearea oportunităților educaționale, culturale, sociale pentru persoanele cu dizabilități și deficiențe la vedere și auz, care să ajute și să faciliteze participarea acestora la programele muzeale;
- participarea la proiecte pentru digitalizarea colecțiilor și colaborarea între muzee europene;
- prin expoziții marcante vom atrage vizitatori străini;
- schimbările legislative în favoarea culturii;
- transformarea Muzeului Național Secuiesc într-un muzeu cu un echilibru între vechi și nou, care va oferi soluții noi, inovative privind expunerea obiectelor muzeale și va folosi tehnologii noi, pentru amenajarea expozițiilor de bază;
- programe audio-vizuale și digitale prin implicarea personajelor cunoscute din oraș cu invitarea populației;
- accesibilitatea la patrimoniu prin realizarea unor depozite digitale și depozite vizibile vizitabile.

Amenințări:

- Instabilitatea economică, legislativă și politică;
- Finanțarea mai slabă de la buget cu privire la evenimente;
- Atragerea altor surse de finanțare private;
- Dezvoltarea activităților culturale ale unor concurenți importanți financiar; hoteluri, târguri meșteșugărești și restaurante, asociații culturale, ONG-uri;

Analiza imaginii existente a instituției.

Muzeul Național Secuiesc, care în 2025 va aniversa 150 de ani de la înființarea sa, este una dintre colecțiile publice și instituțiile culturale reprezentative pentru comunitatea maghiară din România. Istoria zbuciumată a instituției a fost marcată de mutări succesive ale sediului, schimbări de regimuri, naționalizare, evacuări cu consecințe catastrofale, dar și de o permanentă îmbogățire a colecțiilor, participări la evenimente culturale, de rezonanță și de anvergură internațională. Muzeul este deschis vizitatorilor din 1875. Ca instituție științifică, Muzeul Național Secuiesc și-a propus cercetarea și prezentarea comunității și a memoriei culturale regionale din Ținutul Secuiesc. Data care figurează în ștampila muzeului, 1879, reprezintă anul în care instituția a devenit bun public al comunității secuiești. Muzeul impresionează din prima prin aspectul său distinct. Dincolo de aspectul exterior, muzeul găzduiește o adevărată comoară istorică, etnografică și naturalistă și atrage în fiecare an mii de vizitatori din întreaga lume.

Conducerea Muzeului Național Secuiesc din Sfântu Gheorghe își propune ca în viitor să includă în circuitul expozițional turnul clădirii precum și unele depozite special amenajate cu design aparte, vizitabile, aducerea muzeului la standarde europene. Un aspect important va fi ca în viitor publicul să fie întâmpinat într-un mod profesionist, spațiul va fi dotat cu ghidaje audio-vizuale, iar clădirea reabilitată va fi dotată tehnic pentru primirea persoanelor cu dizabilități.

Propuneri pentru îmbunătățirea imaginii muzeului:

- Vom fi în contact permanent cu publicul, și vom comunica eficient cu acesta,
- Activitatea de comunicare cu diferite categorii de publicul va fi o preocupare constantă prin diferite canale de comunicare,
- realizarea unui marketing muzeal, adaptat fiecărui tip de acțiune,
- promovarea credibilă a serviciilor și a imaginii instituției,
- asigurarea unei comunicări optime, atât în interiorul organizației, cât și în exterior, în vederea îmbunătățirii imaginii muzeului,
- popularizarea activităților printr-un sistem complex de mijloace: publicitate, contact personal, relații publice.

Propuneri pentru cunoașterea categoriilor de beneficiar

La eliberarea biletelor de vizitare prin statistici lunare/anuale se face segmentarea publicului, pe categorii.

La secțiunile externe a MNS în prezent biletele sunt pe următoarele categorii:

- Bilet pt. adulți 10 RON
- Bilet pt. elevi, studenți și pensionari 5 RON
- Bilet pt. familie (2 adulți și 1-5 copii) 20 RON
- Bilet pt. grupuri de elevi (10-30 persoane) 50 RON

Beneficiază de intrare gratuită: copii preșcolari, persoane cu dizabilități cu însoțitor, angajații rețelei de muzee din România, posesorii cardurilor ICOM, posesorii adeverințelor din instituțiile muzeale care fac parte din Asociația Muzeelor din țară și din Ungaria, reprezentanții mass-media.

Deoarece sediul MNS a intrat în reabilitare, expoziția curentă sau itinerantă se poate vizita la Casa cu Arcade din Sf. Gheorghe, unde în perioada de restricții practicăm bilete avantajoase pentru toate categoriile de vizitatori.

Începând din anul 2016 am lansat Proiectul Exponatul Lunii, care favorizează vizitatorii locali de orice vârstă, care nu ajung din diferite motive la vernisajele expozițiilor itinerante. Ei pot vizita gratuit, prin proiectul Exponatul Lunii, în ultima joi a fiecărei luni din an, în timpul zilei, de la ora 9 la ora 19, expoziția itinerantă, care este expusă, la momentul respectiv. Muzeul este o reflectare a societății. Am demarat acest proiect ca să trezim interesul pentru obiceiuri, tradiții, meșteșuguri, istoria, etnografia, arta și patrimoniul cultural și spiritual al regiunii noastre, și urmărim obiceiurile localnicilor de frecventarea institutului de cultură. Se derulează programe cu activități de pedagogie muzeală, în paralel cu expozițiile organizate de MNS, precum și cu prilejul zilelor omagiale/zilelor traditionale, Zilelor Internaționale, care favorizează

grupuri țintă: școlari și elevi. Muzeul este locul învățării opționale, accesibil doar celor care doresc cu adevărat să-l viziteze, care se adresează unui public variat.

Grupurile-țintă ale activităților instituției pe termen scurt/mediu;

Cu toate că perioada pandemiei a afectat semnificativ turismul și muzeele deasemenea, politica noastră de programe a rămas neschimbată față de anii precedenți: popularizarea pe scară cât mai largă a obiectelor, surselor, materialelor aflate în patrimoniul nostru. Cu toate că am luat măsurile de siguranță, restricțiile au fost impuse de către legislație, numărul vizitatorilor a scăzut. Evoluția pandemiei de COVID-19 ne a determinat să amânăm evenimente ca „Noaptea Muzeelor” sau să-l organizăm într-un cadru foarte restrâns. Am fost obligați să renunțăm la ateliere creative și tabere pentru copii.

În condițiile speciale de restricții ale anului 2020 am observat că a scăzut gradul de satisfacere a vizitatorilor.

Odată cu relaxarea măsurilor am reluat activitățile noastre.

Stărnim interesul vizitatorilor prin programe cu intrare gratuită (*Exponatul Lunii, Noaptea Muzeelor, Ziua Internațională a Patrimoniului, Ziua Mondială a Protecției Patrimoniului Cultural*, seria de concerte de muzică clasică, activități de pedagogie muzeală), astfel în statisticile noastre a crescut ponderea categoriei favorizate (o parte sunt copii sub șase ani, persoanele care vin la manifestările periodice, vernisajele și programele de pedagogie muzeală, respectiv elevii care participă la orele de educație estetică, istorie și istoria artei ținute de profesorii locali în muzeu).

Beneficiarul țintă al activităților instituției:

- pe termen scurt, intelectuali, studenți, oameni cu cultură umană
- pe termen lung; toate categoriile care sunt interesați în acest mod de a fi în contact cu cultura muzeală: tineri cu educație tehnică, ingineri, inventatori, ingineri constructori, arhitecți, micologi, persoane religioase, melomani etc.
- publicul local se compune din vizitatori care participă la evenimentele culturale organizate, vernisaje, prezentări de carte
- publicul specialist se compune din participanții la sesiuni-prelegeri
- familiile cu copii mici participă mai ales la programe educative cu motivul recreării tinerii între 16-32 de ani participă la programe educative și programe distractive

Având în vedere faptul că în anul 2020, numărul turiștilor străini a scăzut considerabil din cauza restricțiilor de călătorie, majoritatea vizitatorilor au fost români, din județele apropiate ca Brașov, Harghita, turiști adulți, care până acum nu au mai vizitat muzeul niciodată.

Profilul beneficiarului actual

Oferta culturală a MNS prin expozițiile permanente, temporare, activități educaționale, evenimente și programe culturale se adresează următoarelor beneficiari:

- Turiști, vizitatori din țară
- Turiști, vizitatori din străinătate
- Membrii ai comunității locale
- Parteneri colaboratori instituționali

- Mass media
- Specialiști, oameni de știință, istorici, arheologi, profesori, muzeografi, scriitori, etnografi, micologi, fotografi, doctori
- Grupurile de excursioniști școlari din țară și din străinătate
- Familiile cu copii
- Grupurile de preșcolari, școlari și liceeni
- Grupuri-turiști pensionari veniți în grup organizat, cu scop bine definit
- Vizite de familie alături de rude stabilite în diaspora

În vederea stabilirii profilului beneficiarului actual cultural și a răspunsului dat de acesta la oferta culturală, în viitor preconizăm să introducem sondaje, ale căror rezultate să constituie baza acestor date.

B. Analiza activității instituției și propuneri privind îmbunătățirea acesteia:

1. analiza programelor/proiectelor instituției;

Având în vedere reacțiile primite din partea instituțiilor de cercetare, a instituțiilor de învățământ, a specialiștilor din domeniu, a muzeelor partenere, a colaboratorilor, precum și a participanților la programele culturale organizate de către MNS se observă că strategia Muzeului Național Secuiesc este eficientă.

Având în vedere că instituția a primit finanțare nerambursabilă pentru executarea lucrărilor de reabilitare și modernizare a obiectivelor de patrimoniu istoric și cultural ce intră în componența acestui complex, lucrările sunt în faza de execuție.

Reabilitarea ansamblului muzeal, prin intermediul fondurilor nerambursabile POR 2014-2020 include, printre altele, reamenajarea și extinderea bibliotecii, refacerea pardoselilor, restaurarea parțială a traseului muzeal, prin reorganizarea spațiilor interioare, în vederea regrupării și optimizării punerii în valoare a colecțiilor, amenajarea unor vestiare și încăperi anexe, inexistente până în momentul de față, amenajarea unor spații de pedagogie muzeală pentru atragerea copiilor, configurarea unui traseu complex de vizitare a complexului muzeal, amenajarea peisajeră a întregii incinte pentru atragerea unui public cât mai numeros. De asemenea, clădirile ansamblului muzeal, ce fac obiectul investiției vor fi dotate cu echipamente specializate, inclusiv cu o machetă sculptată și turnată în bronz pentru a-i ajuta pe nevăzători să-și facă o idee despre amplasarea în spațiu a muzeului, hărți 3D tactile, etichete și plăcuțe în limbaj Braille pentru uși și vitrine, precum și un audio-guide.

Mărirea spațiului expozițional al muzeului, datorită implementării proiectului, va duce la creșterea numărului de exponate și vor fi oferite totodată vizitatorilor, servicii muzeale de calitate. Astfel, în urma implementării activităților proiectului, se vor valorifica superior, durabil, patrimoniul istoric și mixul relațional etnic și civic regăsit în zonă, iar Ansamblul Muzeului Național Secuiesc va deveni unul de tip european.

Derulăm un proiect de finanțare primit de la Nemzeti Kulturális Alap din Ungaria, ca parte a Programului "Magyar Gêniozsz," prin care vom primi fonduri pentru reamenajarea expoziției de bază.

Proiectul are ca scop crearea, amenajarea, montarea primei expoziției, care va fi vernisată în urma deschiderii clădirii principale al MNS după finalizarea reabilitării. Muzeul reînnoit va prezenta publicului larg nu doar o clădire renovată, ci un concept

nou, o abordare reînnoită a unui muzeu complet regândit. Scopul expoziției este de a prezenta evenimentele din 1848, lupta pentru autoapărare și organizarea industriei militare. În același timp, ideea de bază a expoziției va reflecta rezultatele celor mai recente cercetări istorice.

Ghidajul expoziției în sine se va desfășura prin mai multe medii complementare:

- expoziția va comunica cu vizitatorii prin interfețe vizuale, audio și textuale.

Materialul vizual al expoziției va fi realizat în primul rând prin utilizarea de imagini, fotografii și infografice contemporane, care vor fi realizate folosind tehnici tradiționale de imprimare, precum și suprafețe digitale și proiectate. Interfețele digitale sau proiectate vor avea conținut interactiv sau în mișcare.

Materialul expoziției va fi oferit vizitatorilor în trei limbi, în maghiară, română și engleză. Este extrem de important ca expoziția să încurajeze toate vârstele pentru participare și interactivitate.

Cu instrumentele și elementele pedagogice muzeale pe care le vom oferi în paralel cu expoziția, dorim să dezvoltăm următoarele competențe: abilități de comunicare în limba maternă, dezvoltarea competențelor digitale, evaluarea informației, cooperarea socială, dezvoltarea unei învățări independente eficiente, fundamentarea și dezvoltarea abordării istorice, și evidențierea contextelor istorice.

Expoziția va fi amenajată într-o sală de 100 de metri pătrați, care va fi accesată printr-un foaiere/coridor de 20 de metri pătrați. O parte a conceptului este mutarea vizitatorului în spațiu atât pe orizontală, cât și pe verticală, suprafața suplimentară o vom folosi pentru informație, ecrane și suprafață de proiecție.

Implementarea proiectului pentru expoziție a început în pragul anului 2022, iar finalizarea lui va fi data vernisării expoziției, în sediul MNS reabilitat, pe data de 24 noiembrie 2023.

Din sursele atrase prin proiectul de finanțare, cheltuielile se împart astfel: în prima fază 63.000 mii lei vom folosi în anul 2022, iar 287.000 lei vom folosi în anul 2023.

Pentru desfășurarea activităților noastre pentru cultură am încheiat parteneriate și colaborări cu centre de cercetare, cu mediul academic, cu biblioteci de renume internațional, cu Arhive Naționale, cu muzee din țară și din străinătate, cu facultăți și instituții de învățământ, cu asociații și fundații cu profil cultural-educativ, ONG-uri. Cercetători și cadre didactice și-au arătat interesul pentru colaborarea cu MNS. Am încheiat mai multe proiecte prin parteneriate. Comunitatea academică continuă parteneriatul solid cu instituția.

- Expoziții proprii și expoziții itinerante, vernisaje
- Editare publicații științifice, cărți de valoare științifică, editate de MNS anual
- Prezentări și lansări de publicații, prezentări științifice pe diverse teme și lansări de publicații în colaborare cu parteneri interni și externi
- Promovare imagine instituție. Implementarea sistemului calității este și promovarea imaginii și dezvoltarea imaginii organizației
- Cercetări arheologice
- Sesiuni și prelegeri științifice. Întruniri științifice cu prelegeri ale personalităților marcante de renume național și internațional, din diferite domenii de cultură și știință, precum istorie, arheologie, etnografie, artă, micologie, științele naturii, literatură, muzică clasică și populară.

- Programe educative pentru populație. Zile tradiționale organizate cu prezentări, expoziții și programe culturale și educaționale, precum și educaționale privind protejarea patrimoniului, pentru diverse categorii de vârstă și public țintă bine definit.
- Exponatul lunii- este ales din patrimoniul MNS (în fiecare lună din altă colecție) și expus o lună, în locul amenajat special, - oferim o zi de vizitare gratuită - de la ora 9 până la ora 19, când se poate vizita expoziția itinerantă expusă la momentul dat.
- Pedagogie muzeală. Muzeul asigură un ghidaj profesionalizat la toate expozițiile care se deschid la MNS, precum și activități de pedagogie muzeală. Educația muzeală deschide muzeul pentru toți, dar mai ales pentru elevi, ajutându-i să cucerească lumi valorice noi. Programele educative formează sensibilitatea, îi ajută să dezvolte sentimente pozitive despre obiecte și lumea înconjurătoare.
- Concerte și târguri meșteșugărești. Anual organizăm programe cu tinere talente pentru susținerea și promovarea tinerilor artiști talentați, care susțin concerte de muzică clasică și muzică barocă (Facultatea de Muzică din Brașov și Liceul de Artă Plugor Sándor din Sf.Gheorghe).

2. Concluzii:

Muzeul Național Secuiesc este o instituție cultural-științifică cu o vechime de peste 147 de ani, născută din nevoi comunitare, ale cărei oferte și programe culturale au trecut granițele regiunii și ale țării și au intrat în dialogul cultural internațional. Denumirea instituției este principalul mesaj către vizitatori, prezentarea culturii transilvane în general și a culturii secuiești în special, mai ales prin prisma multiculturalității și a interferențelor etnice. Din cauza prezentării simultane a culturii românești și săsești din Transilvania suntem foarte bine percepuți, însă primim critici pentru lipsa unei prezentări în detaliu a istoriei secuilor și a maghiarimii din Ardeal, ceea ce este o paradigmă și o sarcină care trebuie recuperată în următorii ani.

În județul Covasna ar fi de importanță majoră ca Galeria de Artă "Gyárfás Jenő" (momentan în reabilitare totală) să fie reintrăgurat în fluxul turistic. MNS- Galeria de Artă "Gyárfás Jenő" se poate mândri cu una dintre cele mai bogate colecții de artă din România și totodată din maghiarime: în tezaurul său, care numără 2500 de obiecte, se găsesc creații de referință ale unor artiști ca Imre Baász, Sándor Plugor, János Mattis-Teutsch, Albert Nagy, Imre Nagy, Miklós Barabás, Jenő Gyárfás, sau opere ale artiștilor Școlii din Baia Mare.

Dat fiind faptul că Muzeul Național Secuiesc este cel mai cunoscut obiectiv turistic al orașului Sfântu Gheorghe, iar prin redeschiderea sălilor de expoziție a Galeriei de Artă "Gyárfás Jenő" ar putea fi al doilea obiectiv marcant, cu posibilități de exploatare turistică, care ar crea oportunități, pentru atragerea și implicarea unor investitori de capital însemnat, sensibili și dedicați culturii și artei.

Din lipsă de spațiu de expunere a expozițiile periodice de artă plastică, unica sală de expunere este în incinta sediului provizoriu al muzeului (Casa cu Arcade).

Extinderea muzeului pe terenul aferent sediului din str. Kós Károly nr. 4 din Sf.Gheorghe ar contribui la dezvoltarea regiunii și la prestigiul ei și ar fi soluția ce mai

favorabilă pentru posibilitățile de depozitare și expunere, ale complexelor colecții muzeale, unice în regiune.

S-ar putea deschide și o unitate de consum proprie, a cărei lipsă se resimte de mult timp, completând astfel serviciile impuse de exigențele unui turism modern, european.

Noul complex de clădiri ar asigura soluții și pentru un centru de recreație, un trend de mai multe decenii în Europa.

Suntem convinși că folosirea oportunității ivite ar face posibilă o extindere și dezvoltare instituțională pe o perioadă îndelungată.

Descrierea principalelor direcții pentru îndeplinirea misiunii.

Prin folosirea unor instrumente de marketing, muzeul își proiectează mai bine oferta culturală și activitățile desfășurate în MNS, astfel vom avea o imagine publică mai bună, vom atrage mai multe fonduri și vom avea mai mulți vizitatori. Vom gestiona eficient fondurile, vom atrage sponsorizări și colaboratori, vom multiplica ofertele pentru timpul liber pentru vizitatori ca să creștem interesul pentru muzeu, și vom face studii pentru a cunoaște mai bine vizitatorii.

- În urma reabilitării și extinderii MNS estimăm creșterea numărului de vizitatori!

Internetul a fost și va fi o modalitate foarte bună pentru atragerea vizitatorilor. În urma reabilitării și extinderii MNS vom folosi mijloacele de comunicare rapide și ușor accesibile, disponibile pe Internet care vor ajuta în promovare și vor mări substanțial popularitatea muzeului.

Ne propunem re tehnologizarea muzeului prin realizarea de copii virtuale ale obiectelor de patrimoniu. Vom dispune de proiecție 3D - de navigarea în mediul virtual – în colecții și depozite virtuale.

Vom adapta soluții multimedia și softuri diverse high tech de înaltă calitate, vom adapta tur virtual prin tehnologii actuale – ca vizitatori să poată accesa de pe telefoanele mobile.

Vom avea afișaj digital, sisteme audio-video, sisteme de sonorizare sofisticate, sistem audio-guide multimedia – prin aplicație de pe telefonul mobil.

Vom adapta InfoPoint cu soluție interactivă ce presupune digitizarea hărților pentru îndrumare și informare format din software și display-uri profesionale cu touch screen.

Vom adapta tehnologii pentru accesul persoanelor cu dizabilități.

Numărul vizitatorilor diferă de la an la an, depinde de numărul expozițiilor temporare organizate, de numărul de programe culturale organizate pentru publicul local, de numărul de proiecte educative care s-au adresat populației de toate vârstele, cât și de numărul programelor de pedagogie muzeală pentru preșcolari, școlari, familii.

C. Analiza organizării instituției și propuneri de restructurare și/sau reorganizare, după caz:

1. Prin extinderea muzeului, descentralizarea devine un imperativ ce nu suportă amânare: secțiile din Tg.Secuiesc și Baraolt trebuie să fie independente, sau primăriile locale să-și asume o mai mare răspundere, mai ales față de imobilele aflate în aceste localități.

- formarea unei secții de cercetare științifică
- formarea unei secții de prelucrare informatizată a colecțiilor
- formarea unei secții de conservare/restaurare
- formarea unei secții de Relații cu Publicul cu informatician, designer, personal cu activități PR., care ar avea activități de informare a diferitelor categorii de public, întărirea și protecția reputației MNS, relația cu presa, gestionarea comunicării interne și externe, evaluarea rezultatelor comunicării cu presa- revista presei, măsurarea , popularizarea, activităților de lobby, menținerea contactelor existente și reactualizarea bazelor de date, organizarea de evenimente cu caracter informativ, conferințe de presă, interviuri, managementul evenimentelor speciale, de popularizare a activităților din cadrul MNS.

2. Reglementările interne sunt conforme cu legislația în vigoare. Obiectivele, acțiunile, responsabilitățile, termenele, precum și alte componente ale măsurilor respective sunt cuprinse în programul de dezvoltare a sistemului de control intern/managerial, elaborat și actualizat. Funcționarea instituțiilor delegării responsabilităților:

- La Muzeul Național Secuiesc este adoptat, elaborat și implementat Sistemul de control intern/managerial, inclusiv cu procedurile formalizate pe activități.

- În vederea monitorizării, coordonării și îndrumării metodologice a implementării și/sau dezvoltării sistemului de control intern/managerial, managerul muzeului constituie, prin act de decizie internă, o structură cu atribuții în acest sens.

- Organul de luare de decizii și hotărâri al MNS este Consiliul de administrație și cel de consultanță Consiliul științific, funcționează foarte bine, primul întrunându-se o dată pe trimestru, cel de al doilea o dată pe lună.

- Componenta, atribuțiile, organizarea și funcționarea consiliului de administrație se stabilesc prin regulament de organizare și funcționare, aprobat de Consiliul Județean Covasna, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

- La toate operațiunile administrative (evaluare, angajare de personal etc.) precum și la cele financiare delegăm comisii de specialitate pentru a evita greșelile de procedură și pentru a asigura transparența. Pentru achiziții (SEAP), avem specialist numit. Mecanismul actual funcționează bine.

3. Analiza capacității instituționale din punctul de vedere al resursei umane proprii și/sau externalizate;

Conducătorul instituției, respectiv managerul este desemnat în urma câștigării concursului de proiecte de management, organizat de Consiliul Județean Covasna.

Prin atribuțiile principale ale managerului coordonează, supraveghează activitatea Muzeului Național Secuiesc:

- elaborează și propune spre aprobare autorității proiectul de buget al instituției

- decide asupra modului de utilizare a bugetului aprobat al instituției, conform prevederilor contractului de management, cu respectarea prevederilor legale, fiind ordonator de credite pentru bugetul acesteia;
- selectează, angajează și concediază personalul salariat, în condițiile legii;
- negociază clauzele contractelor de muncă, în condițiile legii;

Personalul de specialitate al muzeelor și al colecțiilor publice cuprinde funcțiile de muzeograf, conservator, restaurator.

Personalul angajat după caz este trimis la cursurile/acțiunile de perfecționare profesională: atât persoanele cu funcții de conducere, cât și cu funcții de execuție, prin cursuri organizate de CPPC București sau de alte organisme abilitate.

Nivelul de perfecționare este bun.

După specificul muncii de specialitate și natura colecțiilor, MNS este organizat în Secții interne localizate la sediu, respectiv este reprezentat în județul Covasna în Secții externe.

Existența și activitatea bogată a secțiilor externe creează managementului numeroase probleme administrative și financiare căruia, din lipsa de personal, se face față din greu, mai ales în timpul sezonului turistic, când au loc cele mai numeroase și importante evenimente cultural-artistice.

4. Analiza capacității instituționale din punctul de vedere al spațiilor și patrimoniului instituției, propuneri de îmbunătățire;

Patrimoniul MNS reprezintă totalitatea bunurilor, a drepturilor și obligațiilor cu valoare patrimonială ce aparțin muzeului. Obiectul patrimoniului muzeal, conform legii sunt:

- a) bunurile clasate în patrimoniul cultural național mobil, de valoare excepțională, istorică, arheologică, etnografică, artistică, documentară, științifică și tehnică, literară, cinematografică, numismatică, filatelică, heraldică, bibliofilă, cartografică și epigrafică, reprezentând mărturii materiale și spirituale ale evoluției comunităților umane, ale mediului înconjurător și ale potențialului creator uman;
- b) bunurile imobile de valoare excepțională, istorică, arheologică, etnografică, artistică, documentară, științifică și tehnică;
- c) siturile și rezervațiile care au caracter arheologic, istoric, artistic, etnografic, tehnic și arhitectural, constituite din terenuri, parcuri naturale, grădini botanice și zoologice, precum și construcțiile aferente;
- d) alte bunuri care au rol documentar, educativ, recreativ, ilustrativ și care pot fi folosite în cadrul expozițiilor și al altor manifestări muzeale.

Infrastructura muzeului este de mult depășită și nu a mai făcut față necesităților de depozitare, restaurare și expunere a valoroaselor colecții.

Extinderea muzeului pe terenul aferent sediului din str. Kós Károly nr. 4 din Sf.Gheorghe, ar fi soluția ce mai favorabilă pentru posibilitățile de depozitare și expunere, ale complexelor colecții muzeale, unice în regiune.

Necesitatea și oportunitatea investiției – extindere MNS, Kós Károly 4

Scopul acestui obiectiv de investiții este îmbunătățirea calității vieții locuitorilor municipiului Sfântu Gheorghe și a populației din zonă prin modernizarea infrastructurii de patrimoniu cultural.

Obiectivul specific al proiectului este extinderea spațiului expozițional al Muzeului Național Secuiesc prin depozite vizitabile, extinderea atelierelor de conservare și restaurare, a spațiilor destinate serviciilor administrative, ajungându-se la o suprafață de 2.068,39 mp.

Proiectul urmărește un impact asupra revitalizării fluxului turistic din oraș și din regiune. Se ține cont de faptul că amplasamentul este situat în zona centrală compactă a localității cu o densitate a construirii sporită și se păstrează caracterul arhitecturii urbane din secuime, situl învecinându-se cu ansamblul cu valoare identitară ridicată- Ansamblului Muzeului Național Secuiesc.

Funcțiunile vor fi distribuite în felul următor:

Corp C1 - Centrul pentru conservarea, restaurarea și depozitarea obiectelor muzeale

Corp C2 – Zonă administrativă, cafenea, bookshop

Cele două zone vor fi conectate prin landscape-ul creat pe teren, fiind o continuare a parcului Muzeului Național Secuiesc. Va fi creat un traseu coerent, în concordanță cu vecinătățile, astfel încât vizitatorii care intră în Muzeul Național Secuiesc pe intrarea principală să își termine parcursul într-un mod armonios. Traseul exterior va avea zone de expunere în aer liber, un amfiteatru exterior, precum și zone cu locuri de odihnă pentru vizitatori. Eforturile de sistematizare verticală vor fi minime deoarece propunerile se adaptează la teren. Întregul ansamblu va fi un spațiu reglementat în vederea facilitării unor condiții optime pentru funcționarea incintei, spațiu urban destinat promovării și susținerii caracterului muzeistic și artistic al zonei. Spațiile verzi vor completa compoziția urbanistică și arhitecturală, având atât rol estetic, cât și funcțional.

Noile propuneri vor fi în armonie, ca limbaj arhitectural, cu imobilele de patrimoniu cultural din imediata vecinătate a amplasamentului.

Proiectul de extindere al Muzeului Național Secuiesc va avea intervenții în două zone opuse ale parcelei. Zona învecinată parcelei Muzeului Național Secuiesc va fi dedicată spațiilor expozitive și atelierelor de restaurare și cercetare, fiind o intervenție nouă în jurul ruinei existente pe teren. Aici va fi *Centrul pentru conservarea, restaurarea și depozitarea obiectelor muzeale (C1)*. A doua zonă, la ieșirea de pe parcelă înspre strada Kós Károly, va fi corpul de clădire destinat *spațiilor administrative, bookshop si cafenea(C2)*.

Tinând cont de strategia județului Covasna se remarcă o serie de instituții culturale, activități și evenimente, care au ca obiectiv promovarea valorilor culturale locale, a patrimoniului specific local, dar și conectarea locuitorilor la fenomenul cultural general. Se remarcă o orientare a actului cultural în ansamblu, spre arta contemporană, ceea ce face ca un număr tot mai mare de tineri să fie interesați de cultură și evenimente culturale.

Ne dorim ca investiția privind extinderea MNS să funcționeze la standarde europene și să fie un muzeu etalon.

Analiza situației economico-financiare a instituției:

Analiza financiară, pe baza datelor cuprinse în caietul de obiective:

Bugetul de venituri (subvenții/alocații, surse atrase/venituri proprii); credem că în situația actuală trebuie să menținem ritmul din ultimii cinci ani, când am avut un sprijin financiar foarte bun din partea Consiliului Județean Covasna. Veniturile proprii s-au realizat din vânzări de bilete, taxe de ghidaj, foto și filmare, din săpături preventive și sistematice arheologice, din tipărituri și publicații, din întreținere și altele.

În ultimi cini ani am avut mai multe cereri pentru cercetări arheologice preventive, care sunt determinate de lucrările de construire, modificare, extindere sau reparare privind cai

de comunicație, dotări tehnico-edilitare, excavări, exploatări de cariere, amenajări pentru îmbunătățiri funciare, rețele de telecomunicații, amplasarea de relee și antene de telecomunicații, lucrări de cercetare și de prospectare a terenurilor - foraje și excavări - necesare în vederea efectuării studiilor geotehnice, precum și orice alte lucrări care afectează suprafața solului și subsolul, în zonele cu patrimoniu arheologic reperat, indiferent dacă se execută în intravilanul sau extravilanul localităților și indiferent de forma de proprietate a terenului.

Cercetările arheologice preventive sunt parte componentă a strategiilor de dezvoltare durabilă, economico-socială, turistică, urbanistică și de amenajare a teritoriului, la nivel național și local.

1. analiza datelor de buget din caietul de obiective, după caz, completate cu informații solicitate/obținute de la instituție:

- bugetul de venituri (subvenții/alocații, surse atrase/venituri proprii); credem că în situația actuală trebuie să menținem ritmul din ultimii cinci ani, când am avut un sprijin financiar foarte bun din partea Consiliului Județean Covasna. Veniturile proprii s-au realizat din vânzări de bilete, taxe de ghidaj, foto și-filmare, din săpături preventive și sistematice arheologice, din tipărituri și publicații, din întreținere și altele.

Având în vedere faptul că au fost ani cu restricții și de pandemie Covid, am avut venituri proprii din activități de bază:

Anul 2019: 260.00 lei

Anul 2020: 160,00 lei

Anul 2021: 130,00 lei

1.1. bugetul de venituri (subvenții/alocații, surse atrase/venituri proprii);

1.2. bugetul de cheltuieli (personal; bunuri și servicii; cheltuieli de întreținere, colaboratori; cheltuieli de capital);

Cheltuielile estimate și cele realizate nu prezintă oscilații mari, am reușit să fim realiști și să convingem sponsorii și finanțatorii noștri de corectitudinea scopurilor și intereselor instituției noastre. La cheltuieli am urmărit o strategie echilibrată, armonioasă: în fiecare an am fost consecvenți față de nevoile elementare ale unei instituții muzeale, am ținut o listă de priorități și am avut o listă a obiectivelor râvnite.

Situația economico-financiară în anul 2019

- pentru anul 2019 total de venituri prevăzute: 4.555.500 lei, din care s-au cheltuit până la sfârșitul anului 4.149.271. lei
- gradul de acoperire din venituri proprii a cheltuielilor instituției (95 %)
- ponderea veniturilor proprii în totalul veniturilor (5 %)
- ponderea cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor este de 63 %
- ponderea cheltuielilor de capital din bugetul total: 15 %
- gradul de acoperire a salariilor din subvenție 100 %;

La finele anului 2019, bugetul definitiv aprobat al MNS a fost de 4.555.500 lei, după cum urmează:

- cheltuieli de personal 2.834.000 lei
- cheltuieli bunuri și servicii 1.058.060 lei
- cheltuieli de capital 679.500 lei
- Alte cheltuieli 20.000 lei
- Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent -36.060 lei
- Bugetul de cheltuieli a fost executat în sumă de 4.149.271 lei după cum urmează:
- cheltuieli de personal 2,631,157 lei
- cheltuieli bunuri și servicii 912,444 lei
- cheltuieli de capital 641.729 lei
- Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent -36.059 lei

Execuția bugetelor de venituri și cheltuieli:

Venituri:	Plan/ trimestru	Realizat/ trimestru
Alocatii de la buget	3.793.000.	3.468.896.
Venituri proprii	260.000	215.646
Alte surse-donații	502.500	464.729
TOTAL	4.555.500.	4.149.271
Cheltuieli		4.149.271

Situația încasărilor (venituri proprii):

Total venituri 215.646

Locatia	Din Bilete	Din Film/fotoghidaj	Din tiparituri	Din ob. meșteșug și alte - diverse	Din Carti	Din Intretin	din Săpături
Sediu MNS	37850	3565	8923	2275 6937 din Panteon	4701	4832	56098
Tg.Sec.	30675		2470				
Cernat	44360			3855			
Baraolt	5020						
Zabala	3445		640				

Situația economico-financiară în anul 2020

- pentru anul 2020 total de venituri prevăzute: 4.435.000 lei, din care s-au cheltuit până la sfârșitul anului 4.042.956 lei
- gradul de acoperire din venituri proprii a cheltuielilor instituției (98 %)

- ponderea veniturilor proprii în totalul veniturilor (2 %)
- ponderea cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor este de 75 %
- ponderea cheltuielilor de capital din bugetul total: 5 %
- gradul de acoperire a salariilor din subvenție 100 %;

La finele anului 2020, bugetul definitiv aprobat al MNS a fost de 4.435.000 lei, după cum urmează:

- cheltuieli de personal 3.151.500 lei
- cheltuieli bunuri și servicii 1.042.000 lei
- alte cheltuieli 10.000 lei
- cheltuieli de capital 231.500 lei

Bugetul de cheltuieli a fost executat în sumă de 4.042.956 lei după cum urmează:

- cheltuieli de personal 3.030.610 lei
- cheltuieli bunuri și servicii 859.657 lei
- cheltuieli de capital 181.632 lei

Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent -28.943 lei

Execuția bugetelor de venituri și cheltuieli:

Venituri:	Plan/ trimestru	Realizat/ trimestru
Alocatii de la buget	4275000	3977598
Venituri proprii	160000	65358
Alte surse-donații		
TOTAL	4435000	4042956
Cheltuieli		

Situația încasărilor (venituri proprii):

Total venituri: 65.358

Locatia	Din Bilete	Din Film/foto ghidaj	Din tiparituri	Din ob. meșteșug și alte - diverse	Din Carti	Din Intretin	din Săpături
Sediu MNS	735		221	1238	2798	6241	24079
Tg.Sec.	10675		519				
Cernat	16670			2182			
Baraolt							
Zăbala							

Situația economico-financiară în anul 2021

La finele lunii octombrie a anului 2021, bugetul definitiv aprobat al MNS a fost de 4.752.000.lei, după cum urmează:

- cheltuieli de personal 3.268.000 lei

- alte cheltuieli 1.037.000 lei
- cheltuieli de capital 447.000 lei

Bugetul de cheltuieli a fost executat în sumă de lei după cum urmează:

- cheltuieli de personal 2.914.792 lei
- cheltuieli de capital 93.372 lei
- alte cheltuieli 768.400 lei

Execuția bugetelor de venituri și cheltuieli:

Venituri:	Plan/ trimestru	Realizat până la sfârșitul lunii noiembrie 2021
Subvenții	4.622.000	3.854.000
Venituri proprii	130.000	190.000
Alte surse-donații		
TOTAL		
Cheltuieli		

Situația încasărilor (venituri proprii):

Total venituri:

Venituri

- din bilete până la sfârșitul lunii noiembrie 2021: 57.430 lei
- venituri din cărți, tipărituri: 5.602 lei
- venituri din săpături: 121.291 lei
- alte venituri: 5.710 lei

2. analiza comparativă a cheltuielilor (estimate și, după caz, realizate) în perioada/perioadele indicată/indicate în caietul de obiective, după caz, completate cu informații solicitate/obținute de la instituție:

Nr.crt.	Programul/proiectul	Devizul estimat	Devizul realizat	Observații, comentarii, concluzii
1	Pentru programele, proiectele anului 2019 Total de venituri	total de venituri prevăzute: 4.555.500 lei	din care s-au cheltuit până la sfârșitul anului 4.149.271. lei	demontare expoziții de bază, mutare colecții
2	Pentru programele, proiectele anului 2020 Total de venituri	total de venituri prevăzute: 4.435.000 lei	din care s-au cheltuit până la sfârșitul anului 4.042.956 lei	mutare colecții în depozite externe, pandemia Covid cu restricții, reprogramare expoziții
3	Pentru programele, proiectele anului 2021 Total de venituri	total de venituri prevăzute: 4.752.000 lei	din care realizat până la sfârșitul lui noiembrie 3.854.000 lei	pandemia Covid cu restricții impuse de legislație, reprogramare expoziții

		Total: 13.742.500 lei	Total: 12.046.227 lei	

3. soluții și propuneri privind gradul de acoperire din surse atrase/venituri proprii a cheltuielilor instituției:

- analiza veniturilor proprii realizate din activitatea de bază, specifică instituției pe categorii de bilete/tarife practicate: preț întreg/preț redus/bilet profesional/bilet onorific, abonamente, cu menționarea celorlalte facilități practicate;
- Într-un an normal, veniturile din bilete de intrare este de 60 la sută din totalul de venituri proprii. Restul de venituri vin din vânzarea de cărți și săpături arheologice, închirieri sală etc. Din cauza pandemiei au scăzut veniturile proprii din bilete.
- În anii precedenți, datorită volumului mare de lucrări arheologice preventive și de salvare, am atras venituri considerabile, pe de altă parte colecția de arheologie s-a îmbogățit mai ales cu materialul arheologic descoperit datorită cercetărilor de castele și biserici. A crescut considerabil și numărul obiectelor muzeale curățate, conservate, revidate, restaurate.

3.1. analiza veniturilor proprii realizate din activitatea de bază, specifică instituției (în funcție de tipurile de produse/servicii oferite de instituția de cultură – expoziții, servicii infodocumentare etc.) pe categorii de bilete/tarife practicate: preț întreg/preț redus/bilet profesional/bilet onorific, abonamente, cu menționarea celorlalte facilități practicate;

- pentru anul 2019 total de venituri prevăzute: 4.555.500 lei, din care s-au cheltuit până la sfârșitul anului 4.149.271. lei
- gradul de acoperire din venituri proprii a cheltuielilor instituției (95 %)
- ponderea veniturilor proprii în totalul veniturilor (5 %)

Execuția bugetelor de venituri și cheltuieli:

Venituri:	Plan/ trimestru	Realizat/ trimestru
Alocatii de la buget	3.793.000.	3.468.896.
Venituri proprii	260.000	215.646
Alte surse-donații	502.500	464.729
TOTAL	4.555.500.	4.149.271
Cheltuieli		4.149.271

Situația încasărilor (venituri proprii):

Total venituri 215.646

Locatia	Din Bilete	Din Film/fotoghidaj	Din tiparituri	Din ob. meșteșug și alte - diverse	Din Carti	Din Intretin	din Săpături
Sediu MNS	37850	3565	8923	2275 6937 din Panteon	4701	4832	56098
Tg.Sec.	30675		2470				
Cernat	44360			3855			

Baraolt	5020					
Zabala	3445		640			

La finele anului 2020, bugetul definitiv aprobat al MNS a fost de 4.435.000 lei, după cum urmează:

- cheltuieli de personal 3.151.500 lei
- cheltuieli bunuri și servicii 1.042.000 lei
- alte cheltuieli 10.000 lei
- cheltuieli de capital 231.500 lei

Bugetul de cheltuieli a fost executat în sumă de 4.042.956 lei după cum urmează:

- cheltuieli de personal 3.030.610 lei
- cheltuieli bunuri și servicii 859.657 lei
- cheltuieli de capital 181.632 lei

Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent -28.943 lei

Execuția bugetelor de venituri și cheltuieli:

Venituri:	Plan/ trimestru	Realizat/ trimestru
Alocatii de la buget	4275000	3977598
Venituri proprii	160000	65358
Alte surse-donații		
TOTAL	4435000	4042956
Cheltuieli		

Situația încasărilor (venituri proprii):

Total venituri: 65.358

Locatia	Din Bilete	Din Film/foto ghidaj	Din tiparituri	Din ob. meșteșug și alte - diverse	Din Carti	Din Intretin	din Săpături
Sediu MNS	735		221	1238	2798	6241	24079
Tg.Sec.	10675		519				
Cernat	16670			2182			
Baraolt							
Zăbala							

La finele lunii octombrie a anului 2021, bugetul definitiv aprobat al MNS a fost de 4.752.000.lei, după cum urmează:

- cheltuieli de personal 3.268.000 lei
- alte cheltuieli 1.037.000 lei
- cheltuieli de capital 447.000 lei

Bugetul de cheltuieli a fost executat în sumă de lei după cum urmează:

- cheltuieli de personal 2.914.792 lei

- cheltuieli de capital 93.372 lei
- alte cheltuieli 768.400 lei

Execuția bugetelor de venituri și cheltuieli:

Venituri:	Plan/ trimestru	Realizat până la sfârșitul lunii noiembrie 2021
Subvenții	4.622.000	3.854.000
Venituri proprii	130.000	190.000
Alte surse-donații		
TOTAL		
Cheltuieli		

Situația încasărilor (venituri proprii):

Total venituri:

Venituri

- din bilete până la sfârșitul lunii noiembrie 2021: 57.430 lei
- venituri din cărți, tipărituri: 5.602 lei
- venituri din săpături: 121.291 lei
- alte venituri: 5.710 lei

E. Strategia, programele și planul de acțiune pentru îndeplinirea misiunii specifice a instituției, conform sarcinilor și obiectivelor prevăzute la pct. V:

Propuneri, pentru întreaga perioadă de management:

1. viziune;

Păstrarea, interpretarea, protejarea și promovarea moștenirii, a patrimoniului MNS.

Principiul existenței și funcționării Muzeului Național Secuiesc, dobândirea unui renume, prestigiu profesional pe plan național și internațional constituie în primul rând nivelul și calitatea prelucrării colecțiilor valoroase, respectiv proiectele culturale și științifice legate de patrimoniul administrat.

2. misiune;

MNS își propune în continuare desfășurarea activităților specifice multiple în domeniul colecționării, conservării, restaurării, protecției, evidenței, cercetării, evaluării și valorificării spirituale a bunurilor din patrimoniul cultural local și regional.

Scopul esențial existențial este difuzarea culturală având în vedere nevoile societății contemporane.

Misiunea Muzeului Național Secuiesc se adresează atât mediului intern - personalului propriu, prin prioritizarea și importanța activităților de cercetare, cât și mediului extern. Cercetarea științifică-educarea populației-divertismentul acordat prin programe se leagă între ele și se promovează prin mai multe canale.

- În urma reabilitării MNS, prin reînnoirea expozițiilor vom asigura un cadru favorabil evenimentelor culturale, expozițiilor,
- Prin noile tehnologii a muzeologiei secolului XXI, vom oferi alternative de a petrece timpul liber de către copii și familii, printr-o diversitate mai mare a domeniilor pe care le pot explora în muzeu,

- Vom folosi concepții și tehnologii noi, inovative pentru valorificarea patrimoniului cultural, prin expoziții de bază permanente sau expoziții temporare,
- Bibliotecă digitală - vom digitaliza colecția bibliotecii, prin care vom pune la dispoziția specialiștilor, cercetătorilor materialele din arhiva și biblioteca proprie,
- În urma investiției uriașe de reabilitare a MNS și de extindere pe spațiul din str.Kós Károly nr 4 vom deveni un muzeu spectaculos, care va atrage mulți turiști și vizitatori din țară și de peste hotare, nu doar prin simpla formă fizică a clădirii ca monument istoric, și din punctul de vedere al spațiilor regândite, reînnoite, revitalizate,
- Cu ajutorul unor noi tehnologii digitale, dorim să ne implicăm în educarea vizitatorilor, printr-o viziune nouă, prin prisma expozițiilor tematice și a activităților de pedagogie muzeală,
- Având în vedere că am retehnologizat după priorități secțiile noastre, vom depune eforturi în privința asigurării integrității, securității, conservării și restaurării bunurilor clasate în patrimoniul cultural național mobil care fac obiectul patrimoniului muzeal,
- Îmbunătățim procesul managerial elaborând metode noi, proiecte noi, care vor fi folosite pentru creșterea sustenabilității muzeului,
- Îmbunătățim procesele cu privire la organizarea, coordonarea, controlul și evaluarea în vederea realizării obiectivelor propuse, bazată pe efectuarea unor interviuri cu șefii de secție, împărțind obligațiile și responsabilitățile.
- În viitor vom depune eforturi cu privire la popularizarea cercetărilor științifice, conștientizarea valorilor spirituale păstrate în muzeu, colaborare cu alte instituții muzeale, activități de pedagogie muzeală,
- Dorim să păstrăm imaginea pozitivă în rândul specialiștilor și a comunității,
- Dorim să sporim voința locuitorilor orașului Sfântu Gheorghe să revină la MNS, pentru petrecerea timpului liber într-un cultural, educativ, distractiv.

Putem afirma cu bucurie că și în perioada 2019–2022 am reușit să ne îndeplinim principalele noastre obiective. Colecțiile centrului de la Sfântu Gheorghe și a unităților externe au înregistrat o dezvoltare considerabilă prin intrarea a cca. opt mii de obiecte muzeale noi, fondurile noastre fiind îmbogățite și cu un material documentar important (fotografii, documente), dar și cu numeroase volume de bibliotecă.

În perioada anterioară au început lucrările de reabilitare generală infrastructurală a sediului nostru din Sfântu Gheorghe, proiect finanțat în cadrul Programului Regional Operațional al Uniunii Europene. Lucrările, în valoare de 4 milioane euro, sunt planificate pe o durată de trei ani și a necesitat evacuarea colecțiilor, birourilor și atelierelor, în depozite și sedii temporare. Am reușit să asigurăm profesional condițiile de depozitare și funcționare, precum și a transportului, am reușit să asigurăm funcționarea instituției.

3. obiective (generale și specifice)

La nivel de instituție, dorim să continuăm proiectul de digitizare în 3D, inițiat de Muzeul din Göcsej (Ungaria), prin care pînă acum au fost prelucrate 127 de artefacte ale noastre, figurând astfel în prezent în baza de date 3D a site-ului Hungaricana (biblioteca: 8; științele naturii: 15; arheologie: 23; istorie: 13; etnografie: 36; arte plastice: 32).

La Spațiul Expozițional MAGMA continuăm proiectul de edificare a unei arhive digitale, accesabile online, începând din anul 2019.

Ne propunem să completăm cu noi elemente colecțiile de soldați de plumb și de machete la Muzeul Depresiunii Baraolt (materialul expozițiilor Istorie miniaturizată).

Cu eforturi neîntrerupte se lucrează pentru îmbogățirea colecției Muzeului „Haszmann Pál” din Cernat, având în vedere, conservarea și restaurarea obiectelor. Obiectele noi, culese,

donate sau achiziționate aparțin unor domenii diverse: mașini agricole și de transport rural, instalații de pompieri, matrice pentru turnat metale, proiectoare de cinematograf și radiouri, ladă de zestre, ciur pentru linte, dar se primesc și donații.

Atât la Muzeul de Istorie a Breslelor „Incze László” din Tg.Secuiesc cât și la Muzeul Etnografic Ceangăiesc din Zăbala am pus și vom pune eforturi pentru îmbogățire colecțiilor prin donații (din domeniul istoriei, etnografiei, artelor plastice, dar și cu cărți și fotografii), dar vom achiziționa de asemenea obiecte valoroase, care vor îmbogăți patrimoniul mare al MNS.

4. strategia culturală, pentru întreaga perioadă de management

În perioada de după reabilitare și revitalizare MNS am planificat proiecte durabile pentru sectorul cultural, ținând cont de capacitățile proprii, precum și de evoluția mediului economic. Prin aceste proiecte dorim să realizăm obiectivele propuse și să motivăm cele mai semnificative categorii de public. Strategia de proiecte va fi formată dintr-o serie de evenimente coordonate și corelate cu obiectivul propus și cu publicul vizat, cu un calendar bine definit și cu procese de comunicare exigente.

În perioada 2022-2026 am inclus în strategia culturală a MNS următoarele proiecte:

Programul minimal estimat pentru perioada de management aprobată:

Nr. crt.	Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Denumirea proiectului	Buget prevăzut pe program (lei)
Primul an de management					
1.	Brand MNS	Proiectarea și implementarea noului BRAND al MNS: antetul, web site-ul, inscripțiile exterioare și interioare, lapidariumul. Termen: august 2023.	5	Brandul Muzeul Național Secuiesc	10,000 15,000 10,000
2.	Expoziții de bază	Proiectarea și realizarea noilor expoziții de bază din sediul MNS și clădirile aferente: istorie, arheologie, bibliotecă, etnografie, istoria instituției, științele naturii, pedagogia muzeală. Termen: decembrie 2028.	10	Expoziția de bază comemorativă 1848 Proiectul are ca scop crearea, amenajarea, montarea primei expoziției care va, vernisată în urma	800,000

				deschiderii clădirii principale după finalizarea reabilitării. Finanțare prin programul "Magyar Gêniozsz" Termen: sfârșitul anului 2023.		
3.	Imagine, MNS	PR	-monitorizarea continuă a aparițiilor MNS în mass media, -dezvoltarea accentuată a publicității: -montarea pe panourile publicitare din interiorul orașului a evenimentelor muzeale	3	Promovare și imagine MNS	15,000
4.	Expoziții itinerante		-Expoziția de panouri	1	Clădirile lui Kós Károly din Sf.Gheorghe	5,000
	Expoziții itinerante		Expoziția de grafică Somogyi Győző	1	Expo comemorativ 15 martie 1848	15,000
	Expoziții itinerante		Expoziția de etnografie udmurt	1		10,000
	Expoziții itinerante		Expoziția de artă plastică	1	Bienala de Grafică	5,000
	Expoziții itinerante		Expoziția itinerantă Berea, adusă din Ungaria	1	Berea	10,000
	Expoziții itinerante		Expoziții de cameră de artă plastică	8	Expoziții de artă în Casa cu Arcade	5,000
5.	Simpozion științific		Simpozion științific în domeniul istoricului cercetărilor arheologice din Ținutul Secuiesc	1	Simpozion științific și prezentare carte cu ocazia apariției volumului László Ferenc: „Táj és tudomány”	15,000

6.	Eveniment Seri muzeale		15	Seri muzeale	5,000
7.	Eveniment Traditional organizat anual	a. continuarea evenimentelor traditionale din sediu: • Exponatul lunii • Nagy rajzolás • Magyar Festészet Napja • Noaptea Muzeelor • Ziua păsărilor • Ziua ciupercii • Tabăra internațională de artă plastic • Tabere ptr. Copii • Activ. Pedagogie muzeală • Ev. Artă contemporană în Spațiul Magma b. continuarea evenimentelor anuale, tradiționale din filiale: -Ünnepi tárlat, Gyermekrajzkiállítás-Tg.Secuiesc, -Burrogtató, Nyári Tábor- Csernáton -pedagogie muzeală Cernat -Soldăței de plumb la Baraolt, -Obiceiuri ceangăiești la Zăbala	35	Evenimente educative și tradiționale pentru familii, organizate la sediul MNS, Casa cu Arcade și Secțiile externe Magma	2,000 2,000 2,000 5,000 2,000 2,000 2,000 50,000 2,000 2,000 59,000
			20	Tg.Secuieci Cernat Cernat Baraolt Zăbala	4,000 10,000 2,000

8.	Expoziții itinerante în alte locații din țară și din străinătate	• itinerarea unor expoziții proprii în țară și în străinătate , de exemplu: • expoziția Gábor Áron după Budapest, Szeged, Kecskemét, Veszprém și Nyíregyháza va fi itinerat in continuare până-n februarie 2023. • Expoziția Kós Károly, după Pécs va fi itinerat în Ungaria până-n 2024. • Expoziția Szabadság színeváltozása va fi itinerat în Gheorgheni și Odorheiu Secuiesc • Exp. și conferință lacomemorarea a 150 de ani de la înființarea MNS!	5	Itinerarea expozițiilor MNS în diferite locații: Tg.Secuiesc, Gheorghieni	30,000
9.	Comemorare Csereyné Zathureczky Emília	• Comemorarea a 200. de ani de la nașterea fondatoarei MNS Csereyné Zathureczky Emília. • Termen: iunie 2023, • restaurarea mormântului acestuia din cimitirul reformat din Tg.Secuiesc	2	Csereyné Zathureczky Emília	25,000
10.	Modernizare secții externe	-moderniz. Tg.Sec -moderniz. Cernat	-acoperire cu șindrila nouă-2 case țărănești la Cernat		3,000 5,000

11.	Redactare Acta Siculica	MNS		Redactarea anuarului Acta Siculica	16,500
12.	Redactări, editări publicații	-László Ferenc: Táj és tudomány -Acta Siculica -Carte Dénes István -Catalog MAGMA -Catalog Kerecsi Nemere -Csernátoni füzetek -Catalog expo 15 martie		Redactare, tehnoredactare editare, tipărire publicații	25,000 35,000 20,000 30,000 30,000 7,000
13.	Săpături arheologice Castelul Tarnoczy-Mikes	Săpături arheologice realizate de către colectivul de arheologi ai MNS: Bixad, Cernat, Tg.Secuiesc- centru		Săpături la Castelul Tarnoczy-Mikes din Sânzieni	223,500
14.	Restaurare	Restaurarea obiectelor muzeale: arte plastice: Moartea lui Gábor Áron, sau generalului pasoptist Kiss Ernő, Palaria generalului Tuzson János		Rest. Obiecte muz Restaurarea picturii Gyárfás Jenő: Moartea lui Gábor Áron	50,000 143,000
15.	Dezinfectie	Dezinfectia obiectelor din patrimoniu, din depozite: arheologie, istorie		Pt. protejarea obiectelor, a patrimoniului	25,000
16.	Achiziții obiecte muzeale	Îmbogățirea colecțiilor la secții: Mattis teutch- Galerile de Arta, Dénes István la sectia din Baraolt		Achiziții obiecte muzeale prin oferte depuse, conform necesităților pentru îmbogățirea colecțiilor	85,000
Al doilea an de management (2023)					
1.	Expoziții de bază	Proiectarea și realizarea noilor expoziții de bază din sediul MNS și clădirile aferente: istorie, arheologie, bibliotecă, etnografie, istoria instituției, științele	8	Expoziții în noul sediu MNS reabilitat	280,000

		naturii, pedagogia muzeală.			
2.	Expoziții itinerante în alte locații din țară și din străinătate	• itinerarea unor expoziții proprii în țară și în străinătate, de exemplu: In memoriam KósKároly, Panteonul artistilor plastici- colecție proprie • Expoziție și conferință în comemorarea a 150 de ani de la înființarea MNS!	5	Itinerarea expozițiilor MNS în diferite locații din țară și Ungaria: Budapesta, Nyíregyháza, Makó	30,000
3.	Săpături arheologice, pentru PUZ; PUG și PVD	Alte săpături arheologice preventive la cerere de către biserici : Reci, Valea Crisului, Martanus			
4.	Restaurare	Restaurarea obiectelor muzeale: expozitia de baza Ariusd, expozitia de baza istoria institutiei			50,000
5.	Dezinfecție	Dezinfectia obiectelor din patrimoniu, din depozite: sectia arte plastice, arheologie			20,000
Al treilea an de management (2024)					
1.	Expoziții de bază	Proiectarea si realizarea noilor expoziții de bază din sediul MNS : etnofrafie - „Zestrea”, „Obiceiuri”	5	Expoziții în noul sediu MNS reabilitat	150,000
2.	Expoziții itinerante în alte locații din țară și din străinătate	• itinerarea unor expoziții proprii în țară: Dohanitul si Libertatea in arte plastice 1848. • Expoziție și conferință în comemorarea a 150 de ani de la înființarea MNS!	5	Itinerarea expozițiilor MNS în diferite locații din țară și Ungaria	30,000

		Termen: mai – iunie 2025			
3.	Restaurare	Restaurarea obiectelor muzeale, care vor fi selectate: sectia etnografie si istorie			50,000
4.	Dezinfecție	Dezinfectia obiectelor din patrimoniu, din depozite: sectia stiintele naturii			20,000
Al patrulea an de management (2025)					
1.	Expoziții de bază	Proiectarea si realizarea noilor expoziții de bază din sediul MNS: istoria institutiei de la etajul 3. respectiv casa taraneasca din Pottyond		Expoziții în noul sediu MNS reabilitat	200,000
2.	Restaurare	Restaurarea obiectelor muzeale: sectia arhelologie, lapidariumul si arte plastice			50,000
Al cincilea an de management (2026)					
1.	Expoziții de bază	Proiectarea si realizarea noilor expoziții de bază din sediul MNS: depozitele vizitabile din subsolul cladirii si corpul G- stiintele naturii	1	Expoziții în noul sediu MNS reabilitat	100,000
2.	Expoziții itinerante în alte locații din țară și din străinătate	• itinerarea unor expoziții proprii în țară : expozitia Panteon la Odorheiu Secuiesc, si Targu Mures	5	Itinerarea expozițiilor MNS în diferite locații din țară și Ungaria	30,000
3.	Săpături arheologice, pentru PUZ; PUG și PVD	Alte săpături arheologice preventive la cerere de către biserici : Lemnia, Ghidfalau, Bodoc			
4.	Restaurare	Restaurarea obiectelor muzeale:			50,000

		seminee, mese de lucru ale breslasilor, canceuri taranesti din Secuime			
5.	Dezinfectie	Dezinfectia obiectelor din patrimoniu: stalpii funerari, unelte agricole de la sectia etnografie			20,000

Venituri estimate din cercetări arheologice preventive, deja efectuate sau planificat pentru anul 2022: 150,000 lei.

1. Proiectul de buget de venituri și cheltuieli pe perioada managementului:

Nr .cr t.	Categorii	2022	2023	2024	2025	2026
1.	Total venituri:	5931	5622	5725	6457	6830
	1.a.Venituri proprii:					
	1.a.1. Venituri din activitatea de bază:	220	200	200	250	300
	1.a.2. Surse atrase:	63	287			
	1.a.3. Alte venituri proprii:					
	1.b. Subvenții/alocații:	5648	5135	5525	6207	6530
	1.c. Alte venituri:					
2.	Total cheltuieli:	5868	5622	5725	6457	6830
	2.a. Cheltuieli de personal:	3423	3478	3918	4738	4950
	2.a.1. Cheltuieli salariale:	3267	3290	3720	4520	4700
	2.a.2. Alte cheltuieli de personal:	156	188	198	218	250
	2.b. Cheltuieli cu bunuri și servicii:	1849	1724	1622	1534	1680
	2.b.1. Cheltuieli pentru proiecte:	692	572	470	475	530
	2.b.2.Cheltuieli cu colaboratori:	35	40	40	40	40
	2.b.3.Cheltuieli pentru reparații curente:	64	120	120	120	120
	2.b.4. Cheltuieli de întreținere:	837	942	942	849	940
	2.b.5. Alte cheltuieli cu bunuri și servicii:	221	50	50	50	50
	2.c. Cheltuieli de capital:	659	420	185	185	200

Conform Anexa nr. VP3 al Dispoziției 51/2022 al Consiliului Județean Covasna s-a aprobat repartizarea pe trimestre a veniturilor și cheltuielilor bugetare a bugetului Muzeului Național Secuiesc.

